

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában
Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fill., vidéken 10 fillér.

Szerkeszti BUDAY ALADÁR.
a PÁZMÁNEUM nyomda és irodalmi vállalat kiadása
Budapest, VIII., Mária-utca 11.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre 7 kor.
Hirdetések alku szerinti árban.

Június 30 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hóid		Hóid 13-án d-c. 6 ó. 53 p. vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
12 Vasárnap	Ékesb. Ján.	Lukács	30 Izác	Máté	3 47	7 40	15 53	☩	3 2	5 57	
13 Hétfő	Páduai Antal	(XV. 1—10)	31 Herma vt.	(4 r. 9 sz.)	47 41	41 54	54	☩	3 46	7 0	
14 Kedd	N. Vazul	Közeledének	Jun. I. Jusztin	Az	47 41	41 54	54	☩	4 36	7 59	
15 Szerda	Vid. Modeszt	Jézushoz	2 Niczefer	apostolok	47 42	42 55	55	☩	5 35	8 51	
16 Csütörtök	Reg. Ferencz	a	3 Luczilián	meghívá- sáról.	47 42	42 55	55	☩	6 41	9 38	
17 Péntek	Peregrin vt.	vámosok.	4 Metrofán		46 43	43 57	57	☩	7 50	10 19	
18 Szombat	Márkus. Marc.		5 T. Doroth		46 43	43 57	57	☩	9 3	10 55	

Szegények kenyere.

Június 13-ika a szegények nagy mennyei pártfogójának: Páduai szent Antalnak a napja. Az ő tiszteletére rendelte azt az anyaszentegyház, hogy az egész világ meghódoljon e napon a nagy Csodatevő előtt, kit Isten a szegények vigasztalására küldött közbéni.

A szegények kenyere, ez a csodálatos intézmény, Páduai szent Antal nevéhez, emlékéhez, istenes cselekedeteihez fűződik. Az ő érdeme, hogy a szenvedő és nyomorgó, de hívő emberiség könnytengere apadóban s a bánat felhői eloszlóban!... Ma már tömérek hive van szent Antal kenyérének a magyar nép között is, úgy, hogy nem is kell magyarázni: mi az a szegények kenyere? Áldás, mely felülről jön s melyet az Ur Jézus kedvelt szolgája, szent Antal eszközöl ki az arra érdemes szegényeknek.

Nézzetek ezt a szép képet itt e sorok szomszédságában. Egy szegény, szorgalmas munkásleányt ábrázol, a milyent bizonyára ti is ismertek az atyafiságból, a baráti körből. Napestig kemény munkát végez a testet ölő varrógép mellett és bizonyára nem keres meg annyit, hogy jólétnek örvendhessen. Am azért egy pillanatra sem csügged el, mert van hívő lelke s a szárnyán fel tud emelkedni a Mindenható trónzsámolyához. Buzgó tisztelője Páduai szent Antalnak, a kihez nem egyszer fordul alázatos szívek közbenjárásért s minthogy kérelme meghallgatásra talál, önmagától vonja meg a falatot s szent Antal házi perselyébe elhelyezi áldozat-filléreit. Így táplálja szegényt — a szegény! Nemde megható dolog ez? S a mi fő, az életben akárhány példáját találjuk a nemes áldozatkészégnek, mely szent Antal tiszteletében gyökerezik.

Szegény és gazdag, mind a nagy csodatevőhöz fordul lelki szorongattatások és testi sanyaruságok idején. Így gyarapszik aztán a szegények kenyere, mely sok-sok családnak adja vissza az elveszettnek hitt reményt. Azért szent Antal tiszteletének minél szélesebb rétegekben el kell terjednie és nem szabad, hogy egyetlen községből is hiányozzék a szegények kenyérének ez az áldásos szociális intézménye.

Szíveljük meg, a mit Erdély fenkölt püspöke, Majláth Gusztáv gróf mond Páduai szent Antal tiszteletéről. A június 13-iki ünnepen elmélkedhetünk fölötte: „A mely családban szent Antalt tisztelik, ott a szegénységet sohasem kíséri az elvetemültség, hanem az önmegtágadás a szegény Jézus szellemében; a mely község szobrot állít szent Antalnak, ott a szegények viskói nem lesznek a gonoszság tanyái, hanem a názáreti szent Család hajlék!”

1904. június 4.

ÁCZI-KÖRUT 61.

mérnök
építészlete és raktára.
mészerü
ROLIN- és GÖZ-
K 2-100 HP.

omoblok 2-20 HP.
ívógáz-berendezéssel
légerőnkint és óran-
lítják. — Olcsó árak
ételek. — Arjegyzék
mentve.
k alkalmaztatnak.

izonyítvány!

Jung Kivitel

vámmentesen.

és 16.— korona.

12.— korona.

r, 25 kiló 25 kor.

r) dalmáciai, isz-
nér legjobb minő-

l kezességet vállalunk.
kiszolgálás.

érméntve.

asza,

kétszeresen
lszárnyal. A
y renészterü
módja a gyár
vegyészeti
nyek követ-
n a kasza
ilya, tartós-
vágóképes-
ámulatos.

ZÁM.

5.
110 cm
1 frt. 50
ingyen küld.
kaszaért lesz
zorító kulesz-
jobb fenőkő

va, kikala-
lett lesz el-
ne vásárol-
ig fenti hir

rtó ingyen.

A szakegyletek.

Ilyeneket alakítottak a nemzetközi szociáldemokraták az ipari munkások számára; Budapesten minden iparág legényei számára külön egyet, a vidéki városokban az összes munkásokat közös szakegyletbe gyűjtik.

A munkás-szakegyletek eszméje Angliából indult világgá. Kitűnő intézménynek kell azt mondani, valameddig eredeti célja szerint működik. Mert akkor nem csak a munkások javán működik, hanem a munkaadónak, sőt a társadalomnak általában nagy hasznot hajt.

A munkás-szakegyletek célja nem kis mértékű. Helyet talál abban minden jóra való törekvés. Elsősorban a szakegylet vállalja magára a munkaközvetítést. Nemcsak azt, hogy tőle telhetőleg gátat vet a munkás-torlódásnak, ezáltal a munkabérek csökkenésének, a munkaadók tulkapásának, a munkások nyomorgásának. Az egyenletes munkámegosztás pedig nemcsak a munkások érdeke, hanem a társadalmi közgazdaságé is.

Továbbá célja a jól szervezett szakegyletnek, hogy a munkást iparában edzze, képezze, tanítsa, művelje, számára a szükséges tudományok kapuját megnyissa. Tehát általános közművelődési célt is szolgál. Ezért az államok kormányai nem akadályozzák a szakegyletek létét és működését, sőt nem egy államban még támogatást is élveznek ők a kormány pénztárából.

A munkás-szakegyletek célja azután az is, hogy a munkások számára gazdasági intézményeket létesítsen: takarékpénztárakat, fogyasztási és hitel-szövetkezeteket, betegsegélyző- és rokkantpénztárt, baleset elleni biztosító egyleteket és egyéb ilyen fontos berendezéseket. Tehát felebaráti és társadalmi kötelezettségeket teljesítenek. Azért a társadalom és az egyház nem tiltakozik a jó szakegyletek ellen, hanem támogatja azokat és a hol lehet, részt is vesz azok beléletében.

A szakegyletek arra is valók, hogy a munkások helyzetén segítsen. Az az ideális állapot, mikor a munkaadó maga is segített munkásán, ha az megérdemelte, elmúlt! A mai viszonyok, a szabad ipar, a korlátlan vállalkozási szabadság megteremtette minden iparnak a parazitáit, az élősdiakat, kik csak az árak rontása árán tudnak munkát vállalni, ezek aztán a jó mestert is rossz árakba kergetik. Már pedig olcsó munkát csak a legolcsóbb munkással lehet szállítani. A mit hajdanta a czéhek és ipartestületek tettek meg, azt most a szakegyle-

tek teszik meg: szabályozzák az árakat és utját állják a nemtelen, korlátlan versenynek, azáltal, hogy a munkás részére tisztességes bért követelnek. Ha erre a munkaadó békés uton nem hajlandó, akkor a szakegylet harci uton kényszeríti rá, vagyis sztrájkba viszi a tagjait egy, két vagy akár valamennyi mester és gyáros ellen.

És nincs keresztény ember, ki az igazolt sztrájkot bűnnek mondaná.

Ezekből kitetszik, hogy a jóra való munkás-szakegyletek szükségesek és igen hasznosak.

Mégis hogyan lehetséges, hogy komolyan tartja magát a hír, mely szerint gróf Tisza István feloszlítani akarja a szakegyleteket? Hogyan van az, hogy ezt maguk a nemzetközi szociáldemokraták is lehetségesnek tartják, sőt biztosra veszik, noha a félhivatalos kormányi ujságok kereken kimondották, hogy ilyen szándéka a mostani miniszterelnöknek nincsen? És főleg honnét van az, hogy senki e hazában nem tiltakozik a gyülekezési jog olyatén való megsértése ellen, melyet a szakegyletek feloszlítása jelent?

Mind e három kérdésre tulajdonképpen csak egy felelet dukál: Az igazság annak az oka!

Tisza István gróf fel akarja oszlítani a szakegyleteket, mert azok nem az eredeti célnak kívánnak szolgálni. A nemzetközies lehetségesnek tartják a feloszlítást, mert ők is tudják, hogy eltértek a céljuktól. A közvélemény nem zudul fel a feloszlítás miatt, mert mindnyájan érzik, hogy a magyar szakegyletek nem a munkások valódi érdekét szolgálják.

Vonjuk meg a párhuzamot és látni fogjuk, minő óriási különbség áll fenn a külföldi és a magyar munkás-szakegyletek között:

A magyar szakegyletek élén nem munkásbarátok állanak, hanem gyűlevész, munkátunott, züllött, tudatlan és tanulatlan, minden bűnre kapható, minden bűnben járatos, önös, kapzsi, furfangos elemek, kik a munkást nem kiszolgáló társadalmi tagnak nézik, hanem csak olyan embernek, kinek zsirját szedni, garását fosztani szabad, sőt kell is, mert ők ebből élnek meg fényesen. Míg a külföldi szakegyletek élén tanult emberek, tanult munkások állanak, addig a magyar egyletek vezetői csupa olyan emberek, kiknek minden erejük a torkukban és az öklükben összpontosul.

A hol ilyen nagy a különbség a vezetőkben, ott nagynak kell lenni az egyletekben is. És a nagy különbség az egyletekben meg is van! A mi szakegyleteink nem munka-

az árakat és
n versenynek,
e tisztességes
munkaadó békés
szakegylet harci
sztrájkba viszi a
mennyi mes-

ki az igazolt

aváló munkás-
en hasznosak.

hogy komo-
szerint gróf

a szakegylete-
maguk a nem-

lehetőségesnek
a a félhivata-

kimondották,
i miniszterrel-

ánét van az,
kozik a gyü-

sértése ellen,
sa jelent?

ulajdonképpen
zasság annak

ja oszlatni a
n az eredeti

nemzetköziek
ást, mert ők

któl. A köz-
szlatás miatt,

magyar szak-
érdekét szol-

és látni fog-
nn a külföldi

ek között:

nem munkás-
ész, munkát-

atlan, minden
áratos, önös,

munkást nem
nézik, hanem

szirját szedni,
kell is, mert

Mig a kül-
lt emberek,

a magyar
mberek, kik-

és az öklük-

ég a vezetők-
egyletekben

etekben meg
nem munka-

közvetítéssel foglalkoznak, hanem szándéko-
san úgy csoportosítják a munkásokat, hogy
előbb vagy utóbb okvetlen elő kell fordulnia a
munkás-torlódásnak, mely bércsökkenést idéz
elő és a munkaadó helyzetének a munkásé
rovására kedvez. A mi szakegyleteink veze-
tői szemében a sztrájk nem eszköz, hanem
cél! Nem azért rendezik ők a sztrájkokat,
hogy a munkásoknak használjanak, hanem
mindent úgy rendeznek el, hogy a munkáso-
kat sztrájkba kergethessék és ekkép velük ké-
nyők-edvők szerint rendelkezessenek.

A munkás akkor is, mikor sztrájkra ké-
szül, akkor is, mikor sztrájkban áll, az ő fe-
jős tehenük! Ezt az alábbiak bővebben fogják
megmagyarázni!

A magyar szakegyletek ipari szakképzést,
egyéb tudományban oktatást a tagjaiknak nem
nyújtanak. Határozottan kimondották, hogy ez
nem áll érdekükben. Tehát közművelődési célt
nem szolgálnak. A közművelődéssel szemben
egyetlen álláspontjuk van: akadályozzák és
ellendolgozzák a vallás terjedését, szilárdulá-
sát a munkások tömegében. Már pedig a ki a
vallás ellen dolgozik, az a közművelődés ellen
forrong.

A magyar munkás-szakegyletek tagjaik
számára gazdasági intézményeket nem létesí-
tenek. Sem takarékpénztárakat, sem hitel-
egyleteket, sem fogyasztási szövetkezeteket,
sem baleset ellen biztosító intézeteket. Ha
csinálnak is betegsegélyző-, temetkezési- vagy
rokkantsegélyző-egyleteket, azok éppen nem
a munkások érdekében dolgoznak, hanem
részben a vezetőknek biztosítanak gondtalan
életet, részben a munkások zsarolására esz-
közök. Bővebbet ezekről azok a röpiratok
mondanak el, miket a nemzetközi szociálde-
mokraták irtak és terjesztettek haragjukban
a vezetők ellen, mikor azt találták, hogy azok
sokat sarczoltak.

Tehát a magyar munkás-szakegyletek nem
teljesítik a feladatukat. Hanem ahelyett tesz-
nek olyat, mely nemcsak nem feladatuk, ha-
nem bizony a munkások ellen való. Szervez-
nek ugyanis minden szakban egy nagyhatalmu
ellentállási pénztárt, vagy mint ők mondják
sztrájkpénztárt.

Mire szolgál a sztrájkpénztár? Ha tekin-
télyes összeg áll ott a vezetőség rendelkezé-
sére, akkor arra szolgál a vezetők kezében,
hogy a munkásokkal is, meg a munkaadók-
kal is azt csináljanak, amit ők akarnak. Lát-
tuk ezt most legutóbb a sütőiparos segédek
szakegyletében: Ott a sztrájkpénztár pénztét
arra fordították, hogy egyik segéd ellen, mert
ellenkezni mert a vezetők határozatával, or-

gyilkosokat béreltek fel! Láttuk azt a leg-
utóbbi sztrájkok esetében is, mikor olyan ipar-
ágban rendeztek sztrájkot, melynél arra ép-
pen semmi szükség nem volt, sőt melyben
azóta a segédmunkások rosszabb helyzetben
vannak, mint voltak a sztrájk előtt.

Mindezeket látja a kormány, látja a közön-
ség. Végtére is, a kormány nem csupán a
miniszterekből áll, kik bokros és sokoldalú
politikai teendőkkel tul vannak terhelve, hanem
áll szakhivatalnokokból is, kik hatáskör-
rüket lelkiismeretesen akarják betölteni és a
visszaéléseket nem akarják tétlenül nézni. A
nagy közönség is élénk érdeklődésben kíséri
figyelemmel a munkások dolgát, hiszen a mun-
kás éppoly éltető eleme a társadalomnak, a
nemzetnek, mint a munkaadó! Mikor tehát azt
halljuk, hogy a kormány lépésre készül a
feladatukat rosszul teljesítő szakegyletek ellen,
akkor nem szabad azt kiáltanunk, hogy merény-
letet követ el a gyülekezési szabadság ellen,
hanem tisztelettel kalapot kell emelnünk azok
előtt, kik a sebeket gyógyítani, a mételet
irtani szándékoznak.

A Magyar Néplapnak kivált éber figye-
lemmel kell kísélnie a nemzetközi szociális-
listák nemzetrontó és néppusztító üzérkedé-
seit. Annál inkább, mert újabban a nemzet-
köziek a földmivelő-munkásokra is ki akarják
vetni hálójukat, azok számára is olyan szak-
egyleteket próbálnak szervezni minden község-
ben, mely az ő megyei központjuk által tulaj-
donképpen nem a munkások helyzetének
javításán fog dolgozni, hanem csak zavart és
lázongást fog szítani.

Kétségtelen, szükség van arra, hogy a
földmivelőmunkások számára szervezet létesül-
jön, mely őket a munkaadó esetleges tulka-
pása ellen megvédje, mely neki a megélhe-
tést biztosítani iparkodjék. De nem a nemzet-
közi szociálisták vannak arra hivatva, hogy
a tiszta érzésű magyar nép vezetését kezökbe
kaparintsák. Óva intjük tehát a magyar föld-
műves munkásokat, hogy a kivetett hálóba
fenn ne akadjanak. Csatlakozzanak inkább
csak a magyar szociálistákhoz! Ha más el
nem idegenítené őket a nemzetközietől, hát
elidegenítheti az, hogy azok megtagadják a
hazát, a nemzetet. Már pedig haza és nemzet
nélkül nemtelemné lesz a nép és züllésnek
indul, akár a pária!

 Azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése
lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket lehetőleg mielőbb
a postahivataloknál megújítani sziveskedjenek,
nehogy a lap szétküldésében akadályozva legyünk

Szervezkedjünk!

Kedves atyámfiai! Az ex-lex következtében, mint jól tudjátok, egy teljes éven át nem kellett adót fizetnetek. Hogy ez nem volt olyan rossz állapot, azt a főrenddé kinevezett Kornfeld, főbörzezsídó is bizonyítja, azt irván egyik bécsi zsidó lapba, hogy soha annyi pénzt nem raktak a vidéki takarékpénztárakba, mint az ex-lex ideje alatt, ha tehát azt akarjátok, hogy sem adófizetés, sem adósság ezimén ne foszthasson meg benneteket a végrehajtó véres verejtékek gyümölcsétől, az utolsó párnától és koldusbotot ne nyomjon kezetekbe, úgy *szervezkedjétek* és kövessétek hiven, a mit ezen cikkben nektek tanácsolok:

1. Mindenekelőtt alakítsatok minden tisztességes vendéglőben és kávéházban „Magyar szocialista asztaltársaságot.”

2. Hogy minden elvtársunk tudja, hogy az illető vendéglőben, kávéházban „Magyar szocialista asztaltársaság” van, úgy vegyetek elő egy iv tiszta fehér papirost és írjátok reá a következőket:

„Ezen „Magyar szocialista asztaltársaság”-nak tagja lehet minden tisztességes és becsületes férfi, a kinek jelszava:

Istennel Igazságért! Szabadságért! és Jogért!
és a ki velünk együtt követeli:

a) a 20 hektár vagyis a 30 hold földnek teljes adómentességét;

b) a 20 hektáron felüli földnek progresszív vagyis fokozatosan emelkedő megadóztatását;

c) a törvényes minimális munkabéreket;

d) az önálló vámterületet;

e) a külön magyar hadsereget magyar vezényleti és szolgálati nyelvvvel és végre

f) az általános, titkos, kötelező és községenkénti szavazást.”

Ezen ívet aztán aláírja az asztaltársaság elnöke, titkárja és pénztárosa és berámázva azon asztal fölé függesztetik, a melynél az asztaltársaság heti összejövetelét tartja. Végre:

3. Minden „Magyar szocialista asztaltársaság” megalakulását az elnök azonnal jelentse be a „Magyar Néplap” szerkesztőségének, valamint, hogy hány taggal bír az asztaltársaság és tagjai közül hányan van szavazati joga?

Ha valamely községben „Magyar szocialista asztaltársaság” alakult meg, akkor tagjainak azon kell buzgólkodni, hogy a községben levő összes keresztény egyletek minden helyiségében hasonló feliratu tábla függesztessék ki, tartalmazva a „Magyar szocialista asztaltársaság”-oknak 6 főkövetelését. A mely keresztény egylet ily táblának helyiségeiben való kifüggesztését megengedi, annak címét és tagjainak számát és hogy ezek közül hányan van községi és országos képviselő választói joga, azonnal be kell jelenteni a „Magyar Néplap” szerkesztőségének.

Magyarországon olcsó a szegény ember, de különösen olcsó a paraszt embernek élete. Hogy tehát ne csak a kisbirtokos paraszti nép követelje a 20 hektár földnek teljes adómentességét, a szegény embert hamar vasra verik a hatalom pribékjei és még hamarébb sortüzet vezényeltet ellenük a szolgabíró a csendőrséggel és katonasággal, úgy a középbirtokos osztálynak ama részét, mely sem oly vagyonos, sem oly erkölcselen, hogy nemzetközi lump életet élhessen, meg kell nyernünk eszméink-

nek és ha urak is fogják követelni a 20 hektár földnek teljes adómentességét és a magyar szocialista párt többi követeléseit és urak is fognak résztvenni népgyűléseinken és ezek fogják leghangosabban követelni eszméink megvalósítását, akkor a hatósági közegek nem fognak akadályokat gördíteni szervezkedésünk elé, hogy eszméink győzelmét még törvénytelen eszközökkel is meghiúsítsák.

Eppen azért, a mint valamely községben magyar szocialista asztaltársaság megalakult, keresse fel küldöttségileg a plébános urat is, a községi jegyző és főtanító urat, valamint a környékben minden 500 holdon aluli keresztény földbirtokost és kérje fel a saját érdekében is a „Magyar szocialista párthoz” való csatlakozásra, eszméinek békés uton való győzelemre segítésére. Mi hisszük és erősen reméljük, hogyha a küldöttség szónoka illő tisztességtudással előadja kérelmét — nem durván követelve és fenyegetődzve mint a zsidó szocialisták — hogy igen ritka helyen fognak elutasító választ kapni. Különösen nem akkor, ha minden ily alkalommal magukkal viszik a „Magyar Néplap” megfelelő számait, hogy ezen urak meggyőződhesse nek, hogy mi nem vagyunk ellenségeik, hanem csak azt akarjuk, hogy az ország földbirtokának 9 tizedrésze ne olyanok tulajdonát képezze, kiknek becsesebbek az erdők fenevadjai, mint a szegény ember védelme, kik birtokaik minden jövedelmét a külföldön költik el, kik németül, francziául, angolul és talán kínaiul is jól beszélnek, de magyarul legfeljebb ha káromkodni tudnak, kik Magyarországba csak vadászatra és lófuttatásokra jönnek vagy csak akkor mutatják magukat, mikor a magyar király tesz hozzá nek kirándulást.

Fel tehát! és adjuk szájrul-szájra a jelszót:

Istennel Igazságért! Szabadságért! és Jogért!

Ha megteszi a „Magyar Néplap” minden hiv olvasója kötelességét és megteszi azt, mit ezen cikkben irtam, akkor a nemsokára bekövetkező képviselőválasztások alkalmával nincs az a kerülete Magyarországnak, melyben nem a „Magyar szocialista-párt” győzne, mert nekünk van a legjobb kertesünk és ez az adókönyv.

Térjétek be bátran mindenkihez, kinek 500 hold földnél kevesebb a birtoka és számítsátok ki neki, hogy az általunk ajánlott progresszív földadóztatás szerint mennyivel kevesebb adót kell majd fizetnie és ha csak az illető nem egy végkép elbutult viziló, úgy szíves-örömmel fog a „Magyar szocialista-párthoz” csatlakozni.

Éljen a „magyar szocialista-párt!”

Éljen a „Magyar Néplap!”

Schödl Gyula.

POLITIKAI VILÁG.

Gazdák az olasz borvám ellen.

Szerdán rendkívül nagyfontosságú ügyben tartott népgyűlést a magyar szőlősgazdák országos egyesülete. Közel kétezer szőlősgazda tömörült itt Budapesten és foglalt állást az olasz borvám ellen. Épp a legjobb időben! Most kezdődött meg az Olaszországgal kötendő vám- és kereskedelmi szerződés tárgyalása, tehát a legsürgősebb alkalom: figyelmeztetni a kormányt arra, hogy a szerződés megkötésekor lelkiismeretesen vegye gondjába a magyar állampolgárok érdekét. Az idők folyamán amugy is

20 hektár föld-
ar szocialista-
nak résztvenni
eghangosabban
kor a hatósági
díteni szervez-
ét még törvény-

ségben magyar
t, keresse fel
községi jegyző
en minden 500
és kérje fel a
alista párthoz“
ton való győ-
ősen reméljük,
zteségtudással
etelve és feny-
— hogy igen
kapni. Különö-
mmal magukkal
számait, hogy
ni nem vagyunk
hogy az ország
tulajdonát ké-
enevadjai, mint
okaik minden
németül, fran-
beszélnek, de
tudnak, kik
ttatásokra jön-
nikor a magyar

a jelszót:
rt! és Jogért!
b“ minden hiv
azt, mit ezen
következő kép-
az a kerülete
magyar szoczia-
a legjobb kor-

ez, kinek 500
számítások ki-
ssziv földadóz-
dót kell majd
végekép elbu-
„Magyar szo-

!“

chödl Gyula.

ÁG.

llen.

u ügyben tar-
dák országos
a tömörült itt
borvám ellen.
meg az Olasz-
lmi szerződés
m: figyelmez-
és megköté-
ba a magyar
nán amugy is

temérdek sok mulasztás történt hivatalos részről, mely a hazai szőlészetet igen lesújtotta. Jóvá kell tehát tenni e vétkes mulasztásokat. Kezdheti a kormány mindjárt azzal, hogy megszünteti az olasz bor vámkedvezményét.

Nem szabad a mi saját belföldi piacunkon semmiféle versenyt megengednünk. A míg könnyen özőnlük hozzánk az olcsó olasz bor, addig hiába minden fáradság, a mit szőlősgazdáink kifejtjenek. A földolog tehát most az, hogy az olasz borözönnek gát vessünk, ez pedig a kormány elengedhetetlen kötelessége.

A népgyűlés egyhangulag kimondta a szőlősgazdáknak ezt a kívánságát. Egy küldöttség nyomban a miniszterelnök elé járult s fölkerlte a szőlészet érdekeinek megvédésére. Majd megvállik, lesz-e a kérésnek fogantatja?

Vádak Kossuth Ferencz pártja ellen.

A kecskeméti függetlenségi párt iratot intézett az országos Kossuth-párthoz és az Ugron-párthoz, a melyben egyesülésre szólítja fel a két pártot. Az iratban egyuttal élesen megbírálja a függetlenségi párt életét, rosszalja a pártban bekövetkezett szakadást, az ellenzéki működés lanyhaságát, a folytonos belviszályokat s mindezt a központ tértelenségének tulajdonítja. Öt pontban sorolja föl a bajokat, melyeknek minél előbbi orvoslását sürgeti. Hosszas fejtegetései kapcsán kéri a két csoportot, hogy a meghasonlás szűnjék meg a Kossuth és Ugron vezérlete alatt álló pártok ismét egyesüljenek a legrövidebb idő alatt; a párt készítsen egy népies programot, azt a vidéken terjessze; szervezze a pártot a vidéken is népgyűlések tartásával, végül, hogy a pártvezetőség a vidék bevonásával évente legatább egyszer tartson országos pártgyűlést. A kecskemétiiek a feliratot az összes vidéki függetlenségi pártköröknek megküldik azon kérelemmel, hogy hasonló értelemben irjanak föl a két függetlenségi párthoz.

Apponyi beszámolója.

Említettük, hogy Apponyi Albert gróf, a kinek politikai magatartásáról oly különféle mende-mondák keringenek, június 12-én, vasárnap délelőtt tartja meg Jászberényben beszámoló beszédét. Nagy kíváncsisággal várjuk, hogy mit fog a gróf mondani a helyzetről, a jövőről és a saját terveiről. Számos elvtársa fogja kísérni Apponyit a jász földre.

A delegáció bezárult.

A magyar delegáció hétfőn megszavazta a hadügyi kormány költségvetését. Lovászy Márton, Wilczek Frigyes gróf, Rakovszky István és Okolicsányi László, — ezek voltak az ellenzéki szónokok, a kik a hadügyi kormány feneketlen pénzvágányt erősen megrótták. De a többségben lévő mamelukok szavazata legyőzte őket, a minthogy sok lud disznót győz.

A hadügyminiszter helyett Jekelfalussy Lajos altábornagy védte a hadügyi költségvetést. Ránk ijesztett avval a kijelentésével, hogy a katonaság harczképességét abban az irányban fogják fejleszteni, hogy az ország határain kívül is helyt állhasson. Ez annyit jelent, hogy Bécsben csakugyan számitanak egy balkáni hadi foglalásra.

Kedden volt az utolsó érdemleges delegációs ülés. Rövid szófecsérlés után megszavazták a haditengerészet költségvetését. Bosznia és Hercegovina költségvetését szó nélkül elfogadták.

Szerdán ezeket a határozatokat hitelesítették s ezzel a magyar delegáció ez idei működése véget ért.

A kvóta.

Már megint a kvótáról tanácskoznak a mi uraink. Tudniillik arról, hogy a közönség mondott osztrák kiadásokból mennyit törlesszen Magyarország? Falk Miksa, a bizottság előadója elmondotta, hogy tavaly az osztrák bizottsággal nem tudtak megállapodni hosszabb időre a kvóta dolgában. Maradt tehát a régi kvóta, mely sokkal nagyobb, mint a mennyit igazságos alapon Magyarországra kiróni lehetne. Ez a kvóta vagyis hányad: 34.4—65.6. Tehát minden száz forinttól 34 forint 40 krajczár fizetni való esik reánk s 65 forint 60 krajczár az osztrákra.

A magyar kvóta-bizottság nemsokára közösen fog tárgyalni az osztrák kvóta-bizottsággal, s akkor aztán megtudjuk, hogy milyen megállapodások lesznek. Ideje volna már a kvóta-terhen könnyíteni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Hosszas pihenés után június 6-án újra összeült a képviselőház. Ugron Gábor követelte, hogy szorítsa az elnökség a kormányt kötelességteljesítésre, vagyis arra, hogy a miniszterek 30 nap alatt feleljenek a hozzájuk intézett interpellációkra.

Ezen az ülésen különben egyéb nem történt, minthogy Lukács László pénzügyminiszter benyújtott egy újabb törvényjavaslatot, a melyben két hónapi költségvetési fölhatalmazást kér az országgyűléstől. Ez szól július és augusztus hónapokra. — Végül a Ház elhatározta, hogy most már megint pihen két-három napig vagyis kedden és szerdán nem tart ülést.

Csütörtök, 1904. június 9-én.

Mindössze annyi történt, hogy megállapították a következő ülések napirendjét és pedig akként, hogy pénteken a dunai halászat védelmére Romániában kötött szerződés és néhány kérvény tárgyalás-sék. A szombat marad interpellációs napnak. Ezen megállapodások után most már valószínű, hogy a vasuti alkalmazottak fizetésemelése a jövő héten rendezve lesz. A miniszterelnök maga kijelentette, hogy e fizetésrendezési javaslatot mielőbb le akarja tárgyaltatni, de előbb az új költségvetési fölhatalmazás törvényjavaslatával kell végezni.

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez Budapest, V., Géza-utca 2 (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4½%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4½%-os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül keszpenzben fizettetnek ki. A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad fölvilágosítást.

Gyöngye termésünk lesz!

Az ideai nagy szárazság bizony tönkre tette a gazda ember reményét. Rossz terméshírek érkeznek az Alföldről, Bácskából és Bánátról. Ezekben a nehéz napokban alig vártuk a földművelésügyi miniszter újabb hivatalos jelentését, azt remélvén, hogy jobb híreket nyerünk.

A jelentés június 1-ig terjed és azt mondja, hogy bár újabb visszaesés tapasztalható, még nem egészen reménytelen az állapot és ha némileg jobbra fordul az idő, vagyis ha a szárító szél helyett esőt kapunk, még javulhat a helyzet, *bár arról már le kell mondani, hogy országos jó termésünk lehet.* A buza termését a miniszteri jelentés a tavalyinak 76 százalékaúra becsüli, a mi, ha a tavalyi termést kerek 45 millió métermázsára teszszük, az idén körülbelül 34.23 millió métermázsának felelne meg. A szárazságot megsínlette a többi gabonanem és vetemény is és talán egyike a legnagyobb bajoknak, hogy a kukorica az ország legnagyobb részében hiányosan, vagy egyáltalán nem kelt ki. A kukorica a szegényebb népnél pótolja a buza-, vagy rozslisztet; ha tehát se buza, se kukorica nem terem, az mindenestre igen nagy baj. De veszélyezteti a rossz kukoriczatermés a sertésüzletet is és meg fogja drágítani a sertés húst. Egyáltalán azt hiszszük, hogy az eső, ha hamarosan elkövetkeznék, a gabonának már nem használna, de lehetővé tenné, hogy a kukorica, burgonya és egyéb vetemények még jó termést adnának, a mi legalább részben pótolná azt a veszteséget, mely a buzatermést érte. A földművelésügyi miniszter jelentése a következő:

A múlt hónap közepén kiadott jelentés, habár a már beállott károsodások hatása alatt, mégis a várva-várt jobb idő és kilátások reményében jelezte a mezőgazdasági állapotot. Az azóta letelt idő alig részben váltotta be a reményeket s az eredmény, melyet megfigyelésünk nyújt: újabb visszaesésről ad számot. Nem reménytelen azonban most sem egészen az állapot s ha némileg jobbra fordul az idő, biztatást is foglal még magában, bár csekélyebbet, mint kívánatos; de az eddig alapos reményekre jogosított tavasz keveset váltott be ígéretéből s *országos jó termés kilátásáról már le kell mondanunk.* A panasz országos átlagban és hangosabban az eddigiek-nél, újból a szárazság ellen irányul, mely egyes vidékek, de talán inkább egyes helyek, kivételével, a hol az idején megjött eső javított a helyzeten, a következetes gátló és pusztító hatásával: elmaradt, rosszul fejlődő s néhol silány vetéseket teremtett. A rozsda ellen felmerült panasz sem hallgatott el, azonban a bajok kisebbikévé vált az esőhiánnyal szemben; a jégeső okozta károk pedig, éppen harmadsorban tesznek csak, s így is csupán helyenkint számot. A szárazságról szóló nagy panaszról imitt-amott biztat az esőt kapott körzet reménye és a sujtott vidékek átlagából a Duna bal és Duna jobb partja nyújt pihenőt és némileg megnyugtató képet. Összegezve a múlt hetek időjárását, az az országos átlagban száraz, meleg s még hozzá szárító szeles volt és csak május hónap utolsó hetében jutott némely vidéknek áldásos eső.

A vetés fejlődési állapota a hosszantartó szárazság következtében és mert a buzában a rozsda is igen nagy mértékben elterjedt, általában nem kielégítő, sőt számos vármegyében, illetve járásban igen gyenge, minélfogva szemben a múlt évvel, a várható

termés eredmények jóval kedvezőtlenebb kilátást nyújtanak nemcsak őszi gabonafélékből, hanem a tavaszi kalászosokból is, a mely utóbbiak néhol alig fejlődtek annyira, hogy a földet betakarták volna. A buzának most már az eső sem használván, e termény-ágnál erősebb javulás már alig várható, s az eső már csak a tavasziak előnyére eshetik. A statisztikai hivatal 1903-dik évi összeírása alapján be volt vetve buza 6,031.546 kat. hold, rozs 1,979.351 kat. hold, árpa 1,817.128 kat. hold, zab 1,787,809 kat. hold.

Az őszi buza a májusi kevésbé kiadó és egyes vidékeken kimaradt esőzések hatása alatt szórványosan valamennyire javult ugyan, mindazáltal, különösen az Alföld sík részeiben, ma is visszamaradt, úgy hogy átlagban csak kisközép termést ígér. Aránylag véve még a legkielégítőbben áll a Tisza jobbpartján, a Duna balpartján, továbbá a királyhágóntuli vármegyékben és a Duna jobbpartján, a hol a múlt évi terméshez viszonyítva a jelenlegi kilátások 8—90 százalék között ingadoznak, bárha a rozsda itt épp úgy, mint az ország más részeiben is elterjedt ma még a levélzeten, a honnan azonban szórványosan átment a buza szárára, sőt a virágzásban levő kalászokra is.

Igen gyöngye, ritka, alacsony és kis kalászu a vetés az Alföldön, a hol szemben a múlt évvel, 67—77 százaléknyi termés kilátások vannak. Mind e behatások mérgelese alatt az ideai buza termésünk a múlt évihez viszonyítva körülbelül huszonnégy százaléknyi visszaesést mutat, a mi azonban a szárazság további folytatása és a kiszámíthatatlan rozsda terjedése folytán okozandó károk által valószínűleg és annak arányában fokozódni fog. A június 1-re vonatkozó termés becslés viszonyítva a tavalyi termés eredményéhez mintegy hetvenhat százaléknak felel meg. A kedvezőtlen tavaszi időjárás miatt nemcsak őszi szemes buzában, hanem szalmában is igen gyöngye lesz az eredmény, mert az őszi vetés, jóformán az országnak több mint fele részében ritka és szalmára nézve alacsony, azonfelül, mert a szalma levélzetét is a rozsda már erősen pusztítja. A tavaszi buza fejlődése is gyöngébb a normálisnál, bárha ez még sokat javulhatna bő eső hatása alatt.

Az őszi rozs és kétszeres vetés, a mennyiben ma már megállapítható, a buzánál jobban tűrte és viselték eddig a közel két hónapig tartó szárazságot. Mindamellet tavalyi állapottal szemben a rozs terméskilátások, egyes vidékektől eltekintve, szintén kedvezőtlenebbek, a mennyiben országos átlagban körülbelül tiz százalékkal kevesebb termést várnak. Hasonlóan a buzához a rozs is eléggé ritka, de legalább többnyire szép nagy kalásza van és a virágzás idejében, bár néhol a szél okozott némi kárt, nem érte köd és érzékenyebben dér sem, úgy, hogy a rozs szem fejlődése ez idő szerint eléggé kedvezőnek minősíthető.

Az őszi árpa meglehetősen ugyan, de azért ezen is nagyon meglátszik az eső hiánya, vékony és alacsony száru és kalásza is apróbbak, mint rendszeren. A tavaszi árpát a hosszantartó szárazság nagyon sok helyen jóformán kelésének első időszakától gyötri és e miatt sok a gyöngye, csenevész, fejletlen apró árpa, a mely már csak igen jó időjárásban volna képes annyira javulni, hogy országos átlagban is közepes termésátlagot nyújthatna. A hol a száraz időjárást mégis időközönként csapadékos idő váltotta föl: ott meglehetősen jól, sőt néhol kielégítően fej-

lódik és bár a rozstda az árpában is több helyen föllépett, ennek ellenére közepes terméssel biztat. A kedvezőbb időjárás következtében jobban fejlődött árpa nagyobbára már kalászat is hányja. Országos átlagban az árpa reménybeli terméskilátása 76.5 százalék.

A *zabot* is nagyon erősen megviselte a száraz, meleg és szeles időjárás; vannak ugyan egyes kivételes helyek, illetve vármegyék, a hol még a terméskilátások türethetők és részben kielégítőek, de ezek a helyek igen kis részét teszik az ország területének; ennél fogva országos átlagban a terméskilátások, mivel a vetések nagyobbára gyöngék, aprók, ritkák és már sárgulni kezdenek, csak gyöngye közepeseknek jelezhetők. Országos átlagban szintén június hónap elsején és szemben a múlt évi végleges eredménynyel a remélhető termés 74 százalékra becsülte.

Az *őszi repcze* vetés meglehetősen jól telet és bár a kellő nedvesség hiánya ennél is kitűnt, mégis meglehetősen a terméskilátások, különösen a nyugati vármegyékben. A repcze aratása megindult, sőt néhol már le is aratták.

A *tengeri* csak a Duna jobb- és részben balpartjának vidékén kelt jól ki és fejlődött annyira, hogy megkapálhatták. Az ország többi vidékén a talaj száraz állapota miatt nagyobbára hiányosan, vagy még nem kelt ki, alig kapálható és helyenkint másodsor vetik, mert az első vetésü mag a földben megromlott, vagy abban szárazon fekszik.

A *burgonya* többnyire jól kelt, de fejlődésében nagy különbségeket mutat. Míg a korai fajtát részben már feltöltögették, addig a késői fajok kipálása alig volt helyenkint megkezdhető. Szórványosan virágozni kezd általában esőt kíván.

A *dohány-palánta* kiültetését a száraz időjárás nagyon nehezítette és több helyütt öntözést tett szükségessé. A kiültetett palánták, a hol elég esőt kaptak, jól megeredtek, de sok helyen másodsorzi, sőt harmadsorzi pótlást kívánnak és az eső hiánya miatt sárga csenevész kinézésűek. Szórványosan a pajor károsítja.

A *kender és len* korai vetése az ország több vidékén jól áll, bár a szárazság miatt többnyire alacsony növésű. A késői vetés hiányosan kelt.

A *czukorrépa és takarmányrépa* a száraz időjárásban kevés helyen tartja jól magát. Többnyire hiányosan keltek, foltosak és növésükben elmaradtak.

TÁRCZA.

Késő bánat.

Csak vissza, vissza, elmúlt szép időkbe
Vezess el engem, tarka képzelet,
Hogy iljuságom rabja megfürössze
Az én beteg, csalódott szívemet . . .

Ugy vágyom én a multba vissza, vissza,
Ugy visszasírom gyermekéveim,
Mint anyaölét gyermek visszasírja,
Ha elbukik a lét veszélyein.

Lehetnék újra az, ki egykor voltam:
Lehetnék újra ifju, gyermeteg,

Nem hullna könny, tudom, nem hullna mostan,
S nem volna szívem most oly nagybeteg . . .

Csak játszhatnék még ott a friss homokban,
S csak verne meg ezért apám, anyám, —
Én kérném őt, hogy üssön-verjen jobban . . .
Most ver a sors, úgy nem vert volna tán!

S járhatnék újra, újra iskolába,
Nem volna nálam senki jobb diák!
Nem kéne most az élet iskolája,
Hogy oktattassa korszült fiát! . . .

N. B.

Petőfi és a nemzetköziség.

— Irta: Károlyi Gyula. —

Ott látom vérpiros lobogóikon megszenteltel-
nitve, de el nem homályosítva azt a nevet, a melyet
a legnagyobb magyar költő, fajunk legbuzgóbb
apostola viselt. Ott látom a nemzetköziség zászlaján
annak a férfiúnak a nevét, a kinek ideálja a magyar
haza, a magyar szabadság, a nemzeti trikolor volt . . .

És mikor hallom annak az ordító tömegnek
őrületes lármáját, a mely az utcákon száguldozva
czégérül használja Petőfi fényes nevét, — mert félre-
magyarázták előtte a nagy költő örök ígét és mert
elferdített képét látják glóriás alakjának, — önkény-
telenül is egy lehetetlen kép tűnik föl szemeim előtt:
ha megjelennek eme kislelkűek között a hatalmas
szellem és ostort fonna, lángostort . . .

Csodálhatjuk benne a szabadság lángszavu lan-
tosát, az emberjogok lelkes védőjét, az egyenlőség
bátor bajnokát de nem tagadhatja el soha senki
tőlünk, hogy ez a két fogalom: *Petőfi és haza* örökké
elválaszthatatlan erővel van egymáshoz forrva, a
mi világosan áll a világ előtt: — csak egy pillantást
kell vetnünk költészetére, erre a pompás tropikus
virágdus rétre. Még inkább megbizonyosodunk —
arról, hogy Petőfi nemcsak mint költő, hanem mint
magyar hazafi is halhatatlan, ha rövid, de mozgal-
mas életét, a meteoréhoz hasonló pályáját vizsgáljuk.

Egy halvány arcz, a mely biborszínű lesz, egy
szempár, a mely lángbaborul a hon említésére; egy
szív, a melynek minden dobbanása, egy kebel, a
melynek égő lánggal való lobogása szüntelenül a
magyar hazát isteníti, egy egész ember, a ki a haza
oltárán kész magát bármikor föltétlenül feláldozni . . .
Ez Petőfi!

Ki kételkedhetik ebben? Az, a ki nem érti meg
költészetében ezt a szót: *világszabadság* és a ki nem
tudja kellőképen felfogni a *haza* és a *jogok* termé-
szetes viszonyát. Ha valaki azt állítja, hogy Petőfi-
nél ez a kifejezés: *világszabadság* — nemzetközisé-
get jelent, akkor én is kénytelen vagyok a másik
végletbe helyezkedni és bizonyítani, hogy Petőfi
sovinszta volt. Komoly prózában, egyik hirlapi cik-
kében mondja ezt: „Nem ismerek nagyobb lelki nyomo-
ruságot az önzésnél s van-e az angolnál önzőbb és
így nyomorubb, piszkosabb nép széles e világon?
E nép nem ismer se Istent, se embert, csak saját
zsebeit; zsebe a tengely, mely körül a föld, a minden-
ség forog; e nép a megtestesült kétszerkettő, a
megtestesült ősz prózaiság s e népnek vannak leg-
nagyobb költői, e népnek van Shakespeareje. Vajjon

ki intézi a világ dolgait: valami elméjében megháborodott sors-e vagy egy kitanulhatlan bölcseségű Isten? Akárki e mester, de rám, gyöngye szemü emberre nézve, ki nem látok a tenger fenekére, a világkormányzás mysteriumainak mélységébe, csak legfőlebb egy pár lábnyira a víz fölszine alatt s odáig is csak homályosan, rám nézve, mondom igen borzasztó, hogy Shakespearet e pimasz nép vallja tulajdonának. *Magyar létemre természetesen azt szeretném, ha magyar volna; s miután már nem magyar, lenne hát francia, de más ne, mert más nem érdemel Shakespearet**)

Ez megdönti minden alapot nélkülöző állítását azoknak, a kik azt mondják, hogy Petőfi a világ minden népének szabadságáért küzdött s hogy előtte a magyar faj érdekei csak annyit számitottak volna, mint bármely más nép érdekei. Nem igaz! Petőfi kizárólag és föltétlenül a magyar haza, a magyar faj szabadságáért küzdött, ha *rokonszenvezett* is a szintén szabadságáért küzdő francia néppel.

Hogy Petőfi nem volt nemzetközi, hanem hazafiságát féltékenyen őrző magyar és hogy az ő szótárában ez a fogalom *magyar haza* sokkal többet jelentett mint a *szabadság*, azt kétségtelenül megczáfolja egyetlenegy, de döntő bizonyíték, az 1838-iki proklamáció, melyben a költő így fakad ki: „És ha Jellasi csak azt akarná, hogy szabadságunkat veszi el, de ő ennél többet, sokkal többet akar, az ő szándéka az, hogy a magyarokat kiirtsa a föld színéről, hogy a magyar hazából Horvátországot csináljon... Föl hát magyarok! föl fegyverre, teremjen talpon minden ember, kiben még egy csöppecske van abból a vérből, mely nekünk ezer esztendővel ezelőtt a szép hazát szerezte... Nekünk nincs e világon testvér nemzetünk... nem támaszkodhatunk, csak az Istenre és magunkra. De e kettő elegendő lesz arra, hogy örök időre megmentjük a magyar nemzet életét, becsületét.”

Mily szépen kiegészítik az itt elmondottak azt a gondolatsort, a melyet Petőfi egyik remek költeményében megkezdett és a melyik a legtökéletesebb jellemképét tárja elénk: ő a szerelemért életét áldozná, a szabadságért szerelmét és a hazáért még a szabadságot is...

Ki volna ma a magyar imperiálizmus lelkesebb, sőt elkeseredettebb bajnoka, mint — ha élne — Petőfi, a ki 1848-ban ezt írja a „Márczius 15-ike” 128. számában: „Egy hónapja, hogy megajánlották nagy hűhóval a 200.000 katonát s azóta ez ügyben egy árva kurjantást sem tettek, mintha az ellenség most készítené a Ganges vizén a hidat, a melyen át hozzánk fog gyalogolni. Déli Magyarországon zsákba rakják a lenyiszált magyar fejeket, északi és keleti Magyarországrért ki kezeskedik?”

És ezt az embert megteszik a hazátlan proletárok bálványának és azt merik róla mondani, hogy ugyanugy gondolkodott mint Marx és társai... Elszomorodva bár, de be kell vallanunk, hogy olyan napok is felvirradtak Magyarország fölött, mikor Petőfi magyarságát, hazafiságát — bizonyítani kell! De hát ezt szerencsére nem nehéz bizonyítani. Pedig hányszor aggódtam azon, hogy Petőfit esetleg igazságtalan sovinizmussal vádolhatják, mikor például ilyen kitételekre akadtam, mint az uti rajzok VII fejezetében: „Egy dülőföldnyire legel a gulya,

*) Életképek 1847.

hosszu botjára támaszkodva áll mögötte a gulyás és megemeli előttünk kalapját, nem szolgálásból, mint a felföldi német és tót, hanem emberségből, mint magyarhoz illik.”

*

Kétségtelenül vannak olyan eszmék, a melyek lényegük milyenségénél fogva föltételezhetnek bizonyos nemzetköziséget, a mennyiben érdekelhetik a világ összes művelt népeit. Így pl. a vallás, a szabadság, a műveltség stb. s azért Petőfiben is kell, hogy nyomait találjuk a kozmopolitának; de ha van is benne annyi a kozmopolitából, a mennyire minden embernek szüksége van, azért nem következés, hogy ne lehessen meg benne a hazafiság érzelme a leg-tulzottabb mértékben. Én lehetek vallásos és azért jó magyar; én lehetek forradalmár és mégis jó magyar; sőt küzdhetek valamely idegen nép érdekeiért is és mégis lehetek rajongó hazafi. La Fayette mint lelkes francia honfi vivott oroszlánként az amerikai szabadságharcban. Bem tábornok lengyel volt. De bizony előbb küzdött volna La Fayette Franciaországért az amerikaiak ellen és Bem Lengyelországért a magyarok ellen, ha a viszonyok úgy kívánták volna! És csakugyan, Petőfi politikai költészetét vizsgálva látjuk, hogy ő nem a szabadság katonája, nem a népek fölébresztője, hanem a *magyar szabadság* és a *magyar nép* buzgó, lelkes szóvivője mindenkör. Hogy a népek tartoznak egymásnak bizonyos erkölcsi támogatással a zsarnokság elleni küzdelemben, az tagadhatatlan. De ha a népek egy célért küzdenek is, ez a tény még nem szünteti meg a különbséget ama népek között. Lehet, hogy a magyar együtt küzd a némettel a deszpotizmus ellen, de csak addig, míg nem kell a magyaroknak a német ellen küzdenie a faj életéért, a hazáért. Ezt pedig tisztán kifejezi Petőfi ezekben, a nemzetiségeket ostromozó sorokban:

Te rác, te horvát, német, tót, oláhság,
Mit marjátok mindnyájan a magyart?
Török s tatártól mely titeket védett,
Magyar kezekben villogott a kard,
Megosztottunk ti véletek hiven, ha
A jó szerencse nekünk jót adott
S felét átvettük mindig a tehernek.
Mit vállatokra a balsors rakott.

Hollók vagytok ti, undok éhes hollók,
De a magyar még nem halotti test,
Nem, istenemre nem! s hajnalt magának
Az égre a ti véretekkel fest.

Kész volt egy sorban küzdeni a népekkel a népek érdekeiért, de mindenekelőtt valónak tartotta küzdeni — ha kell — a népek ellen is a magyarság érdekeiért. Nem csak a zsarnokságban látott ellenséget, hanem magukban a magyarságot gyűlölő népekben is. Innen hazafiúi aggodalma:

Köröskörül sötét felhő az égen,
Egy magányos csillag ragyog középen.
Az a csillag ott a magyar nép képe,
Kit idegen népek vettek középre.
Nagy a világ és testvérünk nincs benne,
Nincsen a ki bajainkban részt venne.
Dehogy testvér a magyarhoz a világ!
Ellensége minden ember, a kit lát.

(a székelyekhez)

És innen hazafiúi megbotránkozása:

Európa csendes, újra csendes,
Elzúgtak forradalmi...
Szégyen reá! lecsendesült és

Szabadságát nem vivta ki.
Magára hagyták, egymagára
A gyáva népek a magyart;
Láncz csörg minden kézen, csupán a
Magyar kezében cseng a kard.

(Európa csendes, újra esendes . . .)

Ugyancsak innen hazafiui lelkesedése:

E földön legyen ur a tót vagy a német?
E földön, hol annyi vitéz magyar vérzett!
Magyar vér szerezte ezt a dicső hazát
És magyar vér ezer évig oltalmazá!
Nincs itt urasága csak az egy magyarnak
S kik a mi fejünkre állani akarnak,
Azoknak mi állunk feje tetejére
S vágjuk sarkantyunkat szíve közepébe!

(a magyar nép)

Hazafiui elkeseredése:

Van-e egy marok föld a magyar hazában,
A melyet magyar vér meg nem áztatott?
Hajh, de már nem látszik a nagy ősök vére,
Fiaik befestik újra feketére
A földet, rá kenték a gyalázatot!

(Van-e egy marok föld.)

Nemes sovinizmusa:

Járjatok be minden földet
Melyet Isten megteremtett!
S nem akadtok bizonyára.
A magyar nemzet párfjára.

(A magyar nemzet.)

Innen hazafiui büszkesége is:

Magyar vagyok. Legszebb ország hazám
Az öt világrész nagy területén.
Egy kis világ maga. Nincs annyi szám,
A hány a szépség gazdag kebelén.

(magyar vagyok)

Mily kolosszális megnyilatkozása a hazafiság-
nak a következő négy sor:

De semmi kincsért s hirért a világon
El nem hagyom én szülőföldemet,
Mert szeretem, hön szeretem, imádom
Gyalázatában is nemzetemet.

(Magyar vagyok)

Vajjon szükséges-e elősorolnom Petőfi összes hazafias költeményeit? Szükséges-e tovább bizonyítanom, hogy Petőfi igenis a magyar nemzet, a magyar nép leghazafiasabb lantosa, a magyar faj leglelkesebb szószólója és támogatója, a magyar föld leg-hívebb gyermeke, a ki nem akarta a hazát árulni még jogokért, még a szabadságért sem!? A ki inkább feladja a jogokat, inkább feláldozza a szabadságot, mint a hazát. En a Petőfi lelkét hallom mindig megszólalni Deák Ferencz eme mondásában: A hazáért mindent föl lehet (sőt kell is) áldoznunk, de a hazát magát soha! Igaz, hogy a haza ugyszólván semmi a honfiak jogai nélkül s azért köteleesség, hogy a nemzet számára jogokat szerezzünk . . . de első a haza? Első, azok között a dolgok között, melyeket szeretve védelmeznünk kell, utolsó azok között a melyeket elvesznek tőlünk. Csak a hazafiui felbuzdulás lángja ragadhatta a költőt abba az extázisba, a melyből küzdő, szabadságért harczoló magyarnak látja az egész mindenséget és káprázatos színben jelenik meg előtte a *világszabadság*.

Mit jelent neki ez a szó: szabadság? A magyar nép felszabadítását az osztrák iga zsarnoksága alól. Minő jogokat követel ő ennek a magyar népnek?

A tisztességes, bántatlan, szabad élet és az elvitathatatlan földtulajdon jogát.

Valóban a királyság ellen küzd ő? Nem, csak a királyok ellen, mert a tapasztalásból azt látja, hogy a királyok lassanként minden hatalmat kezeikhez ragadtak és visszaélnek méltóságukkal, (És mert azt tapasztalja, hogy nincs a sok tény között ellenkező eset, általánosítja a zsarnokoskodás tényét és megtámadja magát a rendszert.)

Alapjában, a királyságot nem ellenezné, ha . . . A föltételeket kihámozhatjuk V. Ferdinándhoz irt verséből. Azt mondja ebben, hogy nem volna neki a királyság ellen kifogása, ha királyok nem eselekednének a haza, a szabadság és a nép kárára; ha igaz, hogy a király megtenne mindent a magyar javára, de nem ura a maga akaratának, akkor ő szívéből sajnálja „jó öreg királya“ sorsát.

S vajjon küzdene-e ő az arisztokrácia ellen, ha a hatalmasok nem a nép, a haza ellenségei volnának? Hisz a hazaszeretet elnyomja benne az osztálygyűlöletet s meghajtja hódolatának zászlaját Batthyány és Károlyi grófnők előtt, mert nem arisztokratákat, hanem honleányokat látott bennünk.

Igenis, Petőfi egész élete, működése, minden tette, minden lépése Kőlcseynek eme klasszikus jellemmondata alatt folyik le az egész világ szemelättára, „a haza minden előtt.“ Semmi jogot sem formálhat tehát magának a szociáldemokrácia Magyarországból arra, hogy a Petőfi nevével ékesítse romboló tanait és semmi oka sincs a nagy költő emlékét megbolygatni, meggyalázní . . .

Tied vagyok, tied hazám! e szív, e lélek!
Kit szeretnék, ha tégedet nem szeretnék?
Szentegyház keblem belseje, oltára képed.
Te állj s ha kell: a templomot eldöntöm érted.

(Honfidal.)

Igy énekel a honfi. Igen, de mit ért Petőfi a hon, a haza fogalma alatt? Ezt is ki kell kutatnunk, mert utóvégre a nemzetköziek is vallják a hazát, csak hogy olyan értelemben, a hogyan ők magyarázzák, még pedig a hogyan — állítólag Petőfi szerint — félre magyarázzák. Azt mondják, hogy a haza nem az a határolt hely, hol születünk, a hol minden tárgy édes nekünk azért, mert életünket környékezi és nem az a rög, a mely befödi csontjainkat, nem az a föld, a melyet őseink véren szereztek s a melyen fiaink majdan új életet élnek, hanem a haza tisztán és kizárólag: a jog. A hol jog nincs, ott nincs haza! A hol jogot kapok, — legyen az a jog bár Judás 30 ezüst pénze — ott van az én hazám, mert ott érzem teljes jólétben magamat. Engedelmet kérek, Petőfi — mint a fentiekből is láthattuk — nem volt annyira érdekesember, annyira önző, hogy egy darab kenyérért megtagadja gyermekreményeinek és bánatainak édes tanyáját.

Petőfi hazafias érzése nem függ sem a jólétől, sem semmi egyébtől. Az ő hazája az az aranykálászal ékes rónaság, a mely fölött a délibáb játszadoz, a melynek gazdag mezeje aranyos ozeánhoz hasonlít. Szorosabb értelemben az a környezet, a hol a jegenyék árnyékából nézte a vándor darvakat és a gólyát, tágabb értelemben az a földterület, a melyet Attila, Arpád véren szerzett, Lehel, Rákóczy küzdött érte, Dobozi Zrínyi védtek. A melyhez föltétlen jogunk van, mert őseink véren szereztek s egykor oly nagy volt, hogy három tenger mosta partjait. A hol a régi jó Gvadányi ékes nyelve

hangzott és a mely darab földnek annyi ellensége ellen annyi védhőse küzdött. „Édes hazám, Magyarország”... mondja. Majd a „Magyar vagyok” című költeményében:

Itt maradunk mi a magyar hazában,
Ezt megvédjük mindhalálig mindnyájan,
De magyar ruhában és magyar szóval
És magyar három színű zászlóval.
Katonának valamennyin felcsapunk,
De a magyar hazát védi csak hadunk,
Magyar hazánk pedig ott van valóban,
Hol a háromszínű magyar zászló van.

Minden kétséget kizárólag és a lehető legszabatosabban meghatározza tehát Petőfi a haza fogalmát. És ez a háromszínű magyar zászló szentebb neki, mint a világszabadság piros zászlaja. Az az ország a haza, a melyet a zászló színei megkülönböztetnek a többi országtól.

Tiszta tehát Petőfi mint a nap, a melyre a természet törvényei szerint árnyék nem vethet foltot. Petőfit sem homályosíthatja el a nemzetköziség halvány, mulandó árnya soha, soha...

Mindnyájunkban van valami a kozmopolitából, még pedig nem csupán azért, mert Isten kegyelméből egy és ugyanannak a bolygónak lakosai élőlényei vagyunk, hanem mert vannak olyan eszmék, a melyek a világ minden polgárát egyaránt lelkesíthetik. Petőfi — a mennyire életét és jellemét ismerjük — sohasem akart kozmopolitának látszani s határozottan merem állítani, hogy ha előre tudta volna, kik és mi célból használják őt fegyverül, bizonyosan elhagyta volna műveiből azokat a részeket, a melyek nemzetközi törekvések látszatát keltik föl a korlátoltabb elméjű utódokban.

És volna-e valaki, a ki azt állítaná, hogy Petőfi kozmopolita volt, a nemzetköziség híve volt? Nem, mert hogy miért szól ő néha az összes nemzetekről, annak maga adja okát „*Jött a halál*” című remek költeményében, a melyet 1849-ben, tehát élete telén irt:

Óh népem, eddig önmagad se tudtad,
Hogy létezel s most tudja a világ;
Utolsó voltál s ime a legelső,
Most még ők is bámulva néznek rád.

Elő, elő a zászlóval kezdedben!
Egész Európa te utánad jó;
Te vagy, hazám, most a világ vezére,
Mily nagy szerep, milyen lelkesítő!

Ebből látjuk, hogy Petőfi a magyar nép és a nagy világ között oly kapcsolatot lát, a mely följo-gosítja őt arra, hogy nemzetközi eszmékről szóljon. S teszi ezt úgy mint része annak a fajnak, a melynek — szerinte — hivatása a magyar szabadság kivívása után a világ minden elnyomott népének felszabadítása. De Petőfi inkább az eszmékért magukért lelkesedik, semmint a felszabadítandó népekért. Mert tudvalevő, hogy bizony csak a francziák, olaszok és lengyelek iránt táplált némi rokonszenvet és egyedül a francia nép volt az, a melyért tudott lelkesedni is. Viharos, küzdelmes hangulatokra szomjas lelke előtt mint egy ideál lebegett a nagy francia forradalom. Álmainak teljesége mindig az volt: legelől látni a magyart a világ nagy forradalmában, mint a hogyan elől láthatni a francziát. A szabad eszmék akkor minden nemzet fiainál fogékony lé-

lekre találtak, miért zárkózott volna el hát előlük Petőfi a ki kora gyermekkorától mindig az elnyomott magyar haza nyomorult sorsa miatt aggódott? Hogyne rohant volna bele teljes elszántsággal a forradalom romboló és alkotó árába, mikor érezte, hogy elemében van, mert a forradalom az egyetlen eszköz, a melylyel szabaddá lehet tenni a magyar népet, a magyar hazát. Szabaddá tenni ezt a különben erős, életre való fajt. Sőt többet akart. Magyar karok által akarta felszabadíttatni Európa minden elnyomott nemzetét és lelke lázas fölhevülésében, álmainak beteljesülését előre megálmodván már hallotta kiáltani künn a küzdőtéren ezt a szót „Világszabadság!”...

De mikor ily kifejezéseket hallunk ajkáról: világszabadság! respublika! emberjog! a királyok ellen! zsarnokság! közös ellenség! forradalom! Petőfi még akkor is magyar forradalmár! a ki ilyen hitvallást tesz hazafisága mellett: „Ha nem születtem volna is magyarnak, e néphez állanék ezenel én!”, és a ki a „magyarok Istenére” esküszik.

Nem a jogok állapították tehát meg Petőfinél a haza fogalmát és soha sem gondolt ő arra, hogy az emberek javát a nemzetköziségben keresse, még kevésbbé tekintette a magyart a többi néppel egyenlőnek, mert világosan megmondta, hogy ha a haza semmit sem adhat, ha a haza jóért rosszal fizet, ha a haza meggyalázott... a szerető honfiszivnek akkor sem szabad csüggednie még kevésbbé méltatlankodnia, mert mindig és minden körülmények között mindnyájunk számára elkerülhetetlen „kötelesség: munkálni a honért!”

UJDONSÁGOK.

A király. június 10-én, pénteken elutazott a magyar fővárosból, mivel már a delegáció is befejezte működését s a hadügyminiszter követelése teljesítve lett. Ő felsége egyenesen hazament Bécsbe s ott is marad június végéig. Nyári üdülőhelye, mint minden évben, az idén is Ischl fürdő lesz.

Németkeresztur hármás ünnepe. Szép ünnepe volt minap a győregyházmezei Németkeresztur községnek. Iskolát, óvodát és apáczakolostort egyszerre szenteltek föl e szerencsés községben, melyet maga Széchényi Miklós gróf a fáradhatatlan győri püspök, végzett. A reggel 9 órakor érkező egyházejedelmet nagy ünnepélyességgel fogadták, ki fölszentelve az új kápolnát, benne megtartotta az első szentmisét. Délben Madarassy Antal esperes-plébános a főpásztor tiszteletére diszebédet adott, melyen a jótékony pátronus, Eszterházy Miklós herceg is megjelent.

Uj titkos tanácsosok. Nyiri Sánpor honédminisztert és báró Roszner Ervint, Fiume kormányzóját a király kinevezte valóságos belső titkos tanácsosoknak.

Magyar-Lápos községnek van egy 500 esztendő s fából faragott kath. temploma, mely ma már szűk a hívek befogadására. Meszlényi Gyula szatmári püspök új templomot építtetett s így afatemplom, mely igen becses régiség, a Nemzeti Muzeumba fog kerülni. Természetesen darabokra szedik s így fogják Budapestre szállítani. A templom minden része fából való, érdekes faragványokkal díszítve, a melyeket a község egykori asztalosai, ácsai és azok leszármazottjai díszítettek, illetve az idők folyamán megjavítottak. Érdekesek a templomról vezetett évkönyvek feljegyzései, melyek a fából készült istenházának javítóiról egy-egy buzgó imádság keretében emlékeznek meg.

A vasutas sztrájkvezérek a törvény előtt. A budapesti törvényszék napok óta tárgyalja a 13 vasutas sztrájkvezér, az úgynevezett „tizenhárom bizottság” bűnpörét. A vád úgy hangzik, hogy ők voltak okozói a vasuti sztrájkoknak. Az ügyész mindenáron azt vitatta, hogy a vasutasok *közhivatalnokok* — holott eddig maguk a miniszterek is tagadták ezt — s ennek alapján hivatalos hatalommal való visszaélést és mint felbujtókat vádolta valamennyit. Ugy látszik, Tiszának öröme telnék benne, ha a vasutasokat elítélnék, máskülönb minnek is hurczoltatta volna őket a vádlottak padjára? Nem elég, hogy kiméltlenül elbántak velük, hogy kenyerüktől megfosztották őket, ráadásul börtönt kínál nekik a — liberális bosszu. Azonban a több napos tárgyaláson úgy a vádlottak, mint a védők, (utóbbiak mind híres, nagy szű ügyvédek), alaposan kimutatták a multból s a gyakorlati életből, hogy az állam sohasem ismerte el a vasuti alkalmazottakat közhivatalnokoknak, legalább e minőségnek az *előnyeit* sohasem élveztette velük. Csak most mondja őket közhivatalnokoknak, hogy erre fölépithesse a vádat. Azonkívül bebizonyult, hogy a 13-as bizottság egyetlen tagja sem bujtogatott; szinte azt lehet mondani, hogy a körülmények és a mostoha életvi szonyok, mikben a vasutasok élnek, okozták a sztrájkot. A bíróság lapunk zártáig még nem mondotta ki az ítéletet, de a jelekből azt lehet következtetni, hogy az *fölmentés* lesz.

Az osztrák vasutasok dolga. Bécsben a vasuti örök fizetésemelést kérték az osztrák vasutügyi minisztertől. A miniszter a legbarátságosabban fogadta az egyszerű vasutasokat és megígérte nekik, hogy igyekezni fog a személyzet anyagi helyzetének javításáról gondoskodni. Lám, nem kell hozzá se szurony, se másféle erőszak, csak — jóakarát. De nem is kell az osztrák kormány-
nak vasuti sztrájkotól félni!

Erdőégések. Ujabbán az aradvármegyei Milova község határában égett el a kincstár nyolczéves fiatal cserjés erdeje. Az oltásra gondolni sem lehetett, mert a tűz a nagy szárazságban villámgyorsan terjedt. A második erdőégés Konopon volt, hol a tűz nagyobb arányokat öltött. Eddig körülbelül háromszáz holdnyi az elpusztult terület. A tűznek tovább terjedését a lakosság éjjel-nappali fásasztó munkával az izzó hőségben megakadályozza. Miután mindkét tüzeset bosszu műve, mert a legeltetés tiltva van, a tettesek kézrekerítése iránt a nyomozást elrendelték.

Nagy sztrájk Aradon. Aradon a kőművesegédek a következő béremelést kérték: a diszvakoló órábére 44 fillér, a közönséges vakolólé 40 fillér legyen. De mivel nem tudtak megegyezni, sztrájk ütött ki a munkások

között. Ehhez a sztrájkhoz csatlakoztak a többi iparosok is, úgy, hogy mindenütt szünetelt a munka. Az ilyen *általános sztrájk* veszedelmes fegyver a szociáldemokraták kezében, de egyuttal kétélű fegyver is, mely a munkásságot is sújtja. Már is nagy a nyomor Aradon, mert a sztrájkvezetőségnek vajmi kevés szétosztani való pénze van. Urbán főispán katonai karhatalom fölhasználásával véli a sztrájkot megtörni. A miniszterelnök ehhez beleegyezését adta.

Egy kivándorló meglepetése. Kubik Antal nyerges-ujfalusi ember nemrég elutazott Amerikába, itthon hagyva családját. Ám a feleségének feltűnt, hogy Kubikkal együtt Molnár Mari nevű özvegyasszony is elhagyta a falut. Kubikné tehát rövidesen határozott s az ura után utazott. Egy másik hajóra szállt, a melyiken két nappal előbb érkezett Amerikába, mint csapodár ura. Érthető mindezek után Kubik barátunk meglepetése, mikor a kikötőben váratlanul az igazi feleségével állt szemben. Kubikot és Molnár Marit ezuttal a bevándorlási hatóság elé vitték, a melyik aztán úgy ítélkezett, hogy Kubikot kiadta a hites asszonynak, Molnár Marit pedig visszaküldte Magyarországra.

Egy pakli dohányért. Hont községben Roth Lajos zsidó boltoshoz beállított Lőrincz István földesgazda s nagz lármát csapott azért, hogy a leánya 6 fillérért kisebb dohányesomagot kapott, mint máskor. Azt gondolta, nyilván a boltos csipett ki a pakliból egy kevés dohányt, hogy ez gyakran megcsik a lelkiismeretlen boltosoknál. Lőrincz követelte a magáét, mire Roth arczulütötte. A földműves a hatalmas pofontól összeesett, eszméletlen állapotban vitték haza s másnap meghalt. Róth a törvény előtt fog leszámolni tettéért, csak az a kár, hogy szabadlábban hagyták.

Ágyuüteg — egy ember ellen. Ez is csak Amerikában történhetett meg. Viszkonzin amerikai államban egy Dietz nevű földbirtokos földjét egy patak szeli át. Az ottani fűrészgyárak e patakon át vontatták le az erdősegből a levágott fatörzseket, a miért aztán Dietz kártérítést kért. Mivel ezt nem kapta meg, boszúból megrongálta a patak zsilipjeit és a főzsilip gátjánál magát elsánczolva, daczol a hatósággal, a mely el akarja fogatni s egyben a zsilipet is ki akarja javíttatni. Dietz azonban állig föl van fegyverkezve és mivel félbolond hire van, a hatóság emberei nem merik Dietz sánczait megközelelni. Most aztán elhatározták, hogy a tűzérseget mozgósítják Dietz ellen, oly célból, hogy a kőből összeállított sánczokat ágyulövésekkel rombolják le. Ezalatt valamennyi fűrészgyár üzeme szünetel, mert nem kapnak nyersanyagot. Az ostrom megadásra birta Dietz uramat.

Új tizkoronás bankjegy. A jövő év tavaszán új tizkoronás bankjegy kerül forgalomba. Az új jegyek már készülnek, s hogy tavaszán előbb nem juthatnak forgalomba, annak elsősorban az az oka, hogy nagy mennyiségre van belőle szükség, s hogy nagy tartalékkészletet kell belőle tartani. A nyomtatás ennél fogva hosszabb ideig tart. A mostani tizkoronás bankjegyből 1903 december 31-én 15,319.969 darab volt forgalomban 153,199.690 korona értékben. A tizkoronás bankjegyből, mivel sokat forog, nagyobb készletet kell tartani az elhasznált és forgalomból kivont darabok pótlására, mint más papíros-pénzből; hónaponként ezerhétszáz csomag kell erre a célra és minden csomagban ezer darab van. A tizkoro-

át előlük
az elnyo-
aggódott?
sággal a
or érezte,
egyetlen
a magyar
zt a kü-
kart. Ma-
rópa min-
lhevülésé-
dván már
a szót

ajkáról:
királyok
radalom!
ár! a ki
„Ha nem
nek ezen-
esküszik.
etőfinél a
hogy az
esse, még
el egyen-
a haza
fizet, ha
ívnek ak-
é méltat-
ények kö-
„köteles-

ött a ma-
ejezte mű-
ve lett. Ó
marad ju-
évbén, az

nepe volt
községnek.
nteltek föl
yi Miklós
reggel 9
lyességgel
e megtar-
ntal espe-
det adott,
s herczeg

dminisztert
t a király
t.

nás papiospénz előállításí ára körülbelül négy fillér darabonkint. A nagyobb papiospénzek természetesen többbe kerülnek, az ezerkoronás például kilencz-tíz fillérbe.

A kocsis szerencséseje. A Jásziv-sorsjegy idei huzása nagy meglepetést szerzett a gráci Lapp-féle vasgyár egyik kocsisának. A kocsist úgy értesítették, hogy sorsjegye négy koronát nyert. Egy barátja közvetítésével föl akarta venni a kis nyereményt a Magyar Földhitelintézet irodájában. A pénztáros azonban fölvilágosította megbizottját, hogy a sorsjegy nem négy, hanem 30.000 koronát nyert. Kitént, hogy pénzüintézet csakugyan felületesen nézett utána a sorsjegy szerencsésének. Elképzelték, micsoda öröm érte a szegény kocsist erre a hírre.

Lakatosok és fémiparosok országos egyesülete. A legutóbb lezajlott indokolatlan bérharczok erős összetartásra, tömörülésre serkentették iparosainkat. A szervezett szocialisták ellen egyesülnek, szövetkeznek sorjában, hogy szövetséggel állhassanak ellent a túlzott követeléseknek, a megtévesztett tömegnek. Ujabban a legnagyobb ipari szak mesterei: a lakatosok és fémiparosok sora-koznak közös táborba és megalakítják országos egyesületüket. Az alakuló gyűlés, mely egyttal előkészítője lesz egy országos fémipari kongresszusnak, június utolsó vasárnapján lesz megtartva Budapesten. Jelentkezéseket Saskeőy József, a Lakatosok és Fémiparosok Lapja szerkesztője, szervező bizottsági főtitkár fogad el Budapesten VII., Hernád-u. 6. II. 11.

Epileptikus gyógy- és nevelő-intézet Balf gyógyfürdőben, Sopron mellett. A nm. m. kir. belügyminiszterium 121.038 IV. a sz. magas rendeletével jóváhagyva. Ellátmányösszeg egész évre (negyedévenként előre fizetendő) az I. oszt. 1600 kor.; II. oszt. 1000 kor.; a III. oszt. 600 kor. Teljesen vagyontalanok a nm. m. kir. belügyminiszteriumnak 1903. évi 97221 IV. a. sz. rendeletére az országos betegápolási alap terhére vehető fel. A felvételi engedélyért a nm. belügyminiszteriumhoz kell folyamodni. Prospektusokkal szolgál Balf gyógyfürdő igazgatósága. (Vasut-, posta- és telefon-állomás.)

Országos nemzeti zarándoklat Lourdesba. A Boldog-ságos Szűz Szeplőtlen Fogantatásáról szóló hittétel ötvenedik évfordulója alkalmával, a Szeplőtlen Fogantatásról elnevezett budai Mária Congregatio, a bibornok Herczegprimás érsek Ur Ő Eminenciájának fővédnöksége alatt és főpásztori áldásával f. évi augusztus 21-én országos nemzeti zarándoklatot indít Lourdesba, melyen az ország minden katolikusa részt vehet, ha ebbeli szándékát legkésőbb augusztus 5-éig főtiszt-Thym Adolf congregatioi praeses és a budai katolikus kör főtitkáránál (Budapest, II. Toldy Ferencz-utca 30. szám.) bejelentí és a részvételi föltételeknek szabályszerűen megfelel. Részletes programm ugyanott kapható. Az egész út 14 napot vesz igénybe és kerül az I. osztályu 480, a II. osztályu 375, a III. osztályu 215 koronába 8 napi ellátással. Olyan III. osztályu utasok, kik ellátást nem kívánnak, csak 185 koronát fizetnek. A kath. közönség, különösen a Mária társulati tagok fölkéretnek, hogy a zarándoklatnak minél szélesebb körben való terjesztése által a jó ügynek hasznára váljanak és így közvetve hozzá járuljanak ahhoz, hogy a Bold. Szűz grottájánál a magyarok tekintélyes számban megjelenjenek az nagyobb dicsőségére. A rendezőség nevében: Fieber Henrik a Szent Imre kollégium prefectusa, Thym Adolf a budai kath. kör titkára, Dr. Sebők Imre főreáliskolai hittanár.

Kérünk czimeket, a hová mutatóváyyszámot érdemes küldeni.

Népek és nemzetek.

Orosz-japán háboru.

Port-Artur ostroma.

A japánok már június 2-án bevonultak Dalniba és nagy készülődéssel fognak hozzá Port-Artur ostromához. Kincsunál partra szállt a tüzéségük, azonkívül a közelben van műszaki csapatjuk és léghajó-osztályuk. Az oroszoknak mindenfelől elzárják az utjokat.

Port-Artur birtokáért elkeseredett küzdelem lesz a két fél között. Szentpéterváron az orosz hadi tanács, melyen a czár elnökölt, elhatározta, hogy megkísérelteti Port-Artur felszabadítását. A czár ennél fogva utasította Kuropatkin tábornokot, hogy küldjön 12 ezer embert a szorongatott kikötő felszabadítására. Kuropatkin e parancs következtében meghagyta Stakelberg bárónak, hogy 4 szibériai ezred-del, egy szotnya kozákkal és egy üteg hegyi ágyúval vágja magát keresztül a japán harczvonalon.

Ez a vállalkozás persze roppant veszedelmes és inkább ígér kudarcot, mint győzelmet. Az orosz csapatok könnyen két tűz közé kerülhetnek s akkor egy szálíg elvesznek. A japánok ugyanis a tengerről is támadnak.

Szomorú évforduló.

Június 11-én volt az évfordulója annak a borzalmas napnak, a mikor a szerb összeesküvő katonák lemészárolták Sándor királyt és házanépét. A gyilkosok maig is a szabad levegőt élvezik s hozzá még ünneplik is őket, mintha nemzeti hősök volnának. Az évforduló napján Belgrádban a tisztikar nagy ünnepséget rendez. A diákok úgy fogják megülni ezt a napot, mint a haza megszabadításának hajnalát. Még csoda, hogy a hatóság megengedte az Obrenovics-család rokonainak, hogy gyászistentisztelet rendezzen.

JÓ KÖNYVEK.

Szent Antal irodalma. Pádúai szent Antalról, — kinek ünnepe most üli az egyház, június 13-án, — sok könyvet és folyóiratot irtak a világ valamennyi művelt nyelvén. Ezeknek az összessége alkotja szent Antal irodalmát, mely valóságos kincses tárháza a hitbuzgalmat és lélekemességet fejlesztő szép olvasmányoknak. Nálunk magyaroknál is van szent Antalnak irodalma.

A „Pádúai Szent Antal Lapja“ például régi kedves ismerőse olvasóink nagy részének. Ez a hitbuzgalmi jó lapocska immár hatodik esztendeje szolgálja a „szegények kenyere“ ügyét szép eredménnyel. Minden két hétben jelenik meg egy száma, a mely tele van a nagy Csodatevőre vonatkozó szebbnél-szebb történetekkel és versekkel, továbbá gyönyörű képekkel. Azonkívül talál benne az olvasó egyéb hitbuzgalmi czikkeket, tudósításokat, elmékedéseket, aztán szent Antalhoz intézett kérő és hálaszavakat, de még egy „Világszemle“ című rovatot is, mely a nagyvilág eseményeit foglalja össze. Szóval a család kicsinyje-nagyja, fiatalja-öregje egyaránt gyönyörködik benne. A ki még nem ismeri ezt a lapot,

zetek.

oru.

Port-Artur ostroma.

bevonultak Dalniba
a Port-Artur ostro-
tüzéségük, azon-
patjuk és léghajós-
mfelől elzárják az

edett küzdelem lesz
on az orosz hadi
elhatározta, hogy
adítását. A czár
tábornokot, hogy
atott kikötő felsza-
övetkezéteben meg-
4 szibériai ezred-
üteg hegyi agyu-
harcvonalon.

panp veszedelmes
őzelmet. Az orosz
rülhetnek s akkor
gyanis a tengerről

ló.

lója annak a bor-
összeesküvő kato-
és házanépét. A
t élvezik s hozzá
zeti hősök volná-
an a tisztikar nagy
y fogják megülni
dításának hajnalát.
ngedte az Obre-
gyászistentisztelet

K.

szent Antalról, —
június 13-án, — sok
g valamennyi mű-
alkotja szent Antal
áza a hitbuzgalmat
mányoknak. Nálunk
odalma.

óldául régi kedves
Ez a hitbuzgalmi jó
szolgálja a „szegé-
nyyel. Minden két
y tele van a nagy
ebb történetekkel
pekkel. Azonkívül
ni cikkekkel, tudót
Antalhoz intézett
„világszemle“ című
veit foglalja össze.
ja-öregje egyaránt
ismeri ezt a lapot,

az kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól (Budapest VIII. Mária-utca 11.) a hol mindjárt meg is lehet rendelni. Előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona.

Igen épületes és tanulságos mű a „Szent Antal Toulonban és a szegények kenyere“ című könyv, melyet Buday Aladár irt a hithű magyar közönség számára. Ennek az igazán érdekes olvasókönyvnek az első kiadása tüstént elfogyott. A második kiadás bővítve van hat szép képpel s már ez is több ezer példányban forog közkézen hazánkban. Belső tartalmához mérten igen szép külseje is van. Diszes aranyozott vászonkötésben két koronáért megrendelhető a Magyar Néplap címén.

Piduai Szent Antal imakönyvéről is meg kell még emlékeznünk, melyet a nagy csodatevő szent tiszteletének terjesztésére P. Soós István kármelita áldozópap szerkesztett a magyar nép számára. Szent Antal színes képe díszesíti a szép kötésű kis imakönyvet, a melynek ára 60 fillér. Szintén megrendelhető a mi kiadóhivatalunkban.

Szent Antal magyar-nyelvi irodalma a felsoroltakkal korántsincs kimerítve. Egyelőre azonban elég ennyit is tudunk.

MAGYAR GAZDA.

Méhészek és gazdák figyelmébe!

Az Országos Méhészeti Egyesület különös tekintettel arra, hogy méhészettel leginkább kiscgazdák, tanítók, kisiparosok és egyéb kiskeresetű emberek foglalkoznak, kik a legtöbb esetben az első méhkast is alig tudják megszerezni a midőn megkezdik a méhészkedést, — kezébe vette a Dzierzon kaptárak és az okszerű méhészkedéshez szükséges eszközök és kellékek, nevezetesen mézpergetőgépek, műlépresek, műlépek, acél és bádóg tárgyak, mézszállító bődönök és némely gazdasági tárgyak gyártását önköltségi áron való közvetítését oly célból, hogy a méhészkedést minél olcsóbbá és a legszegényebb embernek is lehetővé tegye.

Az ezen tárgyakról szóló árjegyzéket kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldi az egyesület. Azonkívül a méhészközönség méz- és viasztermelvényeinek értékesítését a közösen előre megállapított el-

adási ár biztosítását és a postatakarékpénztér útján való kifizetését is elvállalja minden provisió nélkül, sőt ingyen és bérmentve szállító edényeket is ad kölcsön. A múlt évben 780 métermázsa méz került értékesítésre. Végül az egyesület mindenféle méhészeti és szállítási ügyekben ingyen ad utbaigazítást. Czim: Méhészegyesület Budapesten, VII. ker.

Hogy segíthet a kiscgazda önmagán?

E fogas kérdésre — különösen a mostani szárazság idején — bajos kielégítő feleletet adni. No de mégis megpróbáljuk.

Legelső sorban is azt a kulcsot keressük, a mely kulcsal kinyitjuk azon závárt, mely a megélhetés s boldogulás útjára vezet. Ezen kulcs nézete szerint a kiscgazdák egyetértésében, tömörülésében, összetartásában és egyesülésében keresendő.

A kiknek hivatásul rendelte a sors, hogy a község erkölcsi és anyagi fejlődését ellenőrizzék, azoknak a kötelessége, hogy a népet figyelmeztessék a közelgő veszélyekre, serkentsék munkára a csüggedőket. Ha ezen kötelességnek eleget tesznek, ezzel új életet lehelhetnek a fáradt testbe, de ha elfelejtkeznek arról, hogy mivel tartoznak a társadalomnak, rajtuk szárad a vád, mert nem állítottak idejekorán erős korlátokat, ha a veszedelmesen növekvő ár összezsap a kis gazda feje fölött.

Ma már a termelésnek megfelelő különféle szerkezetű és rendszerű, a kor színvonalán álló gépekkel és eszközökkel kell, hogy a lehetőseget megszerezzük a kis gazda boldogulásához, mely azonban csak úgy érhető el, ha józan és értelmes emberek találkoznak a községben, a kik a mellett, hogy megmagyaráznák a dolgot, elsőik legyenek a hozzájárulásnál, a kívánatos eszközök megszerzésének sürgetését hangoztatva.

Igen! önségélyre kell tanítanunk a népet, hogy az megmozduljon végre mély álmából, hogy ne nézze összetett kézzel, komoran a pusztító jelenségeket. Arra, hogy ne másban, csak magában bizzék és hogy ne becsmerelje azokat a látszólagos kicsinységeket, melyek a tömörülés, a szövetség útján elérhetők. Sok fillérből koronák lesznek és de sok korona ment már ki a magyar ember zsebéből azért, mert nem becsülte meg a fillért!

Az egyesülésben rejő erő az, melynek segítségével a kis gazda ugyanazon eszközökkel és eredményen dolgozhatik, mint a nagyföldbirtokos. A haladó kor és az ezzel együtt járó fokozottabb mérvű kiadások, arra készítetik a törekvő kiscgazdát is, hogy beszeresse anyagi erejéhez mérten mindazokat az eszközöket, a miket a jelen gazdálkodási viszonyok megkövetelnek.

A gazda, ha figyelmesen szétnéz, látni fogja

<p>Élső magyar hangszergyár villamos erőre berendezve</p> <p>Stowasser J.</p> <p>Ca. és kir. udvari hangszergyáros, a sz. és kir. közö. és a m. kir. hon- véd hadsereg egyedül szállítója</p> <p>BUDAPEST, II. ker., Láncosbld-utca 6. szám.</p>	<p>• Első kézből legjobban vásárol! •</p> <p>Legnagyobb választék az összes hangszerekben.</p> <p>hegedők, gordonkák, bőgők, fuvolák, trombiták, czimbal- mok, saját találmányu táro- gatók 30 forint-tól fölfelé.</p> <p>Harmonikák legjobb, elpusz- títhatatlan han- gokkal, különlegesség acélhangu zenekari harmonikákban; saját mintáink.</p>	<p>Teljes zenekar * felszerelése *</p> <p>előnyös feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítatik.</p> <p>Képes árjegyzék a) hangszerek- ről, b) harmonikákról, ugyszin- tén harmóniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívántatik.</p>
--	--	--

különösen aratás után, hogy az urasági földeken sűrűbben vannak a keresztek, mint a kiscgazdák földjein. Nem mástól van ez, minthogy az előbbi gazdaságában a modern gazdasági eszközöknek nincsenek híján; a kiscgazda pedig kénytelen használni a régi módi eszközeit, mert másra nem telik. Ott, a hol az ujkor szelleme, a szövetkezés sikeresen munkálkodik a nép jólétének, ott ebben a tekintetben is látunk jelenségeket, melyek azt bizonyítják, hogy a kiscgazdának is meg van adva a mód arra nézve, hogy modern eszközökkel dolgozzék. Ha össze állnak egy községbeliek, szervezkednek, mintegy csoportot alkotnak és közösen szerzik be eszközeiket, elérhetik azt az eredményt minden költségtöbblet nélkül, a mely után vágyódnak, de a melyhez külön-külön nem lennének képesek hozzájutni.

Igy egy község beszerezne egy gőzcséplőgépet, akkorát, a melylyel 2 hó alatt elvégezhető az egész község cséplése, rostákat, konkolyozót, mütrágyát, vetőgépeket, hengereket, boronákat stb. és kiadná használatra a hozzá részes tagoknak meghatározott díj ellenében.

Tudjuk azt, hogy a géppel való vetésnél minden hold földre 20—25 kiló maggal kevesebbet számít a gazda, mint a kézzel való vetésnél. Azt is, hogy a kézzel való vetésnél nincs akkora eredményű termés, mint a gépvetésnél. A kézi vetésnél az idő, a föld és a vető ügyessége is nagy befolyással van, míg a gép úgy igazítható, annyit vet, a mennyit akarunk és belerakja a szemet a földbe. Ellenben a kézi vetésnél a boronálás után is sok szem a felszínen marad, mely aztán a madarak eleségévé válik. Igy a régi módszer szerint csak a vetésnél elveszít a kiscgazda holdankint 20—25 kilót: az eredménybeli különbség legalább is van 75—80 kiló és így biztosra vehető, hogy a kiscgazdának minden hold földje egy mázsa terméssel, illetve bevétellel kevesebbet ad, mint a hasonló földdel rendelkező nagybirtokosnak.

Továbbá, vegyük elő a gőzcséplőgépet. Tudunk eleget, a kik vagyont szereztek a részes cséplésből és olyanokat is, a kik látva a géptulajdonos aránytalanul nagy keresetét, összeállottak 10—12-en, vettek közösen egy gőzcséplőgépet és az a keresetből 5—6 év alatt kifizette a beszerzési árat. Azontul szép osztalékot kaptak a társtulajdonosok a keresetből! Az eszközök minél nagyobb mérvű kihasználása és ezzel egyben megfelelően kisebb tőkebefektetés, mind olyan dolog, mely gondolkodásra kell, hogy készítse azokat a köröket, kiknek a község jóléte és boldogulása nem utolsó valami. Igy állunk a szőlősgazdákkal is. Pl. a tökéletesebb szerkezetű borsajtó hivatva van kiszorítani a nehézkes szerkezetű bálványajtót, melylyel a kis gazda pedig még sokáig fog dolgozni, míg rábirható lesz arra, hogy amolyant szerezzen be.

Ma már nem az a világ van, a melyre ráillik az a mondás, hogy: „nyomtatós lónak nem szokás bekötni a száját!” Arra kell törekedni, hogy azon a kis földön, melyet övének mondhat, minél többet termeljen és ebből minél többet tarthasson meg magának. A földbe vetett magtöbblet, a kisebb aratási eredmény, a cséplési rész, a szemetes gabona miatt leszorított árak, mind olyan megemésztő jelenségek, melyek ellen a kiscgazdának is védekeznie kell és oly rendszert követni, a mely a nagy gazdaságokban látható. Ez is segíti aztán arra a dűlőre jutni, a melyen a többivel együtt boldogulhat. Mert

ha folytonosan növekedik a kiadás, a bevétel pedig sohasem lesz nagyobb, úgy nincsen az a nagy gazdaság, melyből ki ne forgatná a tulajdonost. A mi kiscgazdánk még messze állanak attól, hogy a föld termő erejét okszerűen ki tudják használni, de eljön az idő, mikor a magyar parasztgazda is be fogja látni azt, a mit a német vagy francia parasztgazdák már régen beláttak, hogy a földből dupla termést élveznek. Igy legalább utját állhatják annak, hogy a statisztikának ne kellessék oly sajnálatos kimutatást közölni a kivándorlásról, mely ijesztően jelzi a magyar kiscgazdák pusztulását. *Leleszi.*

Szórejtvény.

— abó	— dény	— akács
— lak	— om	— rdő
— or	— ke	— emmi
— raszt	— agy	— ető
— aru	— ó	— áros
— ó	— rült	— hes
— lom	— ajt	— ózsa
— omba	— nek	— rigy
	— ólya	— ár
		— rdek
		— onosz

E csonka szavak elé olyan odaillő betűt kell írni, hogy a szavak értelme teljes legyen. Ezek a pótló betűk aztán felülről lefelé olvasva, egy ismeretes jelszót adnak, melyet manapság sokat hangoztatnak, de meg nem valószínűsítanak.

A megfejtők neveit jövő számunkban közölni fogjuk s a kinek a szerencse kedvez, vagyis a nevét a többi közül kisorsoljuk, az jutalomkönyvet is kap a szerkesztőségétől.

Megfejtéseket legcélszerűbb egy levelezőlapra írva f. hó 15-ig beküldeni a Magyar Néplap címére.

Közgazdaság.

Bácskai gazdák a földmivélsügyi miniszternél. A petrovác-környékbéli komlótermelő gazdáknak küldöttsége tisztelgett Tallián Béla földmivélsügyi miniszternél, hogy Bácska komlótermelésének föllendítését, s a komló értékesítésének előmozdítását kérje. A gazdák többek közt Petrováczon komlópiac létesítését, s komlívásárok engedélyezését óhajtják, ezenkívül államköltségen komlóintézőbizottság szervezését és a segesvári komlószövetkezetéhez hasonló vasuti szállítási kedvezményeket. A földmivélsügyi miniszter kijelentette, hogy a kérdésre vonatkozólag csak akkor bocsátkozhatik a bácskai gazdákkal érdemleges tárgyalásba, ha meggyőződik arról, hogy a bácskai komló minőségileg kielégítő.

Budapesti legolcsóbb gabonaárak.

Buza: Tiszavidéki 8.75 fejmegyei 8.65 pestmegyevidéki 8.65 bánági 8.50 lácskai 8.75 A múlt hét óta az árak emelkedtek.

Árpa: 5.80 kor. **Rozs:** 6.30 kor. **Zab:** 5.45 kor. **Tengeri:** belföldi: 5.20 kor. Az árak emelkedtek.

Szerkesztői üzenetek.

G. G. Levél nem jött. — T. J. Esztergál. Nem tudjuk. — B. J. Szent Jakab. Napszámba dolgozhat. — T. P. Csantavér. Gregersen G. és fiai Budapest IX. Lónyay-utca 33. Heiser Keresztély, VI. Szaboles-utca 23. — Sz. J. Zsitva-Gyarmath. Köszönjük figyelmeztető sorait. A cikkirő egyéni véleményét fejezte ki, melyet a szerkesztőség nem mindenben írta alá. Különben e tárgyban mi magunk is megszólalunk s remélhetőleg meg lesz vele elégedve. — Sz. A. Gyöngyös. Általános panaszt hallunk az építő ipar terén. Nem biztatjuk a fölutazásra. — f. T. J. Csokonya. Megkaptuk a pénzt és el is küldtük a könyvet Most másodsor is megküldjük s reméljük, hogy ez most már eljut a kezéhez. — Sorsjegyekről. S. J. Öt korona értékű tárgyat nyert. F. B. Nem huzzák ki. O. M. Olyan magas számokat írt, a milyenek nincsenek is a tervezetben. Talán tévesen írta le. S. J. Nem nyert. St. J. Nem nyertek. — F. F. Vajdahunyad. Ugy áll a dolog, a mint ön tudósít. — K. A. Izsa. Az időre még semmi sincs befizetve. — F. I. Kondoros. Megbocsásson, de már elintéztük a levele értelmében. — ifj. M. J. Kisfalud. Elhíheti, hogy nem szándékosan történt. Tévedés, a mi most már helyre van igazítva. — Pecze Sándor. Jól számította: csakugyan Péter-Pálgi szól

mindakettő. Üdvözet! — W. K. es H. J. Kékesd. A nyolcz koronát megkaptuk Cs. J. Géderlak. A 4 koronát megkaptuk. — B. A. Gy-Remete. Mind a két pénzküldemény megérkezett. — H. L. Padrag. Azt a kárt még nem fizetik meg. — M. P. Pusztá-Nikolinta. Folyó év végéig rendben van. G. V. Aha. Ki van fizetve szept. 30-áig. — P. J. Zágráb. — 1905 június 30-ig rendben van az előfizetése. — T. J. Szend. Egészen ki van most már fizetve folyó év végéig. — D. K. Magyarlak. Jövő év márczius 31-ig ki van fizetve. — Sz. G. Kolozsvár. A kért számok elfogytak. — H. J. Kemej. Erre az évre még semmi sincs fizetve. — L. I. Ásvány. Csakugyan ugy van, a mint írni méltóztatott. — F. I. Makranz. A félévi díjat beirtuk az ön nevére. — H. J. Czigánka. Fizetve június 30-áig. S. L. Barna. Rendezve van. — B. F. Sávoly. Kiigazítottuk. Szabóé is rendben van. — K. A. Borsodszentiván. Mindjárt a jövő évre jegyeztük be. Tehát fizetve: 1905 decz. 31-éig. — P. J. Mezőkövesd. Mutatványszámot küldtünk. — K. G. Kérdésére megtalálja a feleletet a Magyar Gazda című rovatban. — Cs. A. Legközelebb közölni fogjuk. Erre a számrá elkésett. — Cs. J. Királytelek. A kért árjegyzékkel nem szolgálhatunk. A pénz megjött s félétet számít. — K. J. Felsőméra. Rendben van. — L. K. Szamosujvár. A folyó év első felére ki van fizetve a lap.

- akács
rdő
emmi
ető
áros
hes
ózsza
rigy
ár
rdek
onosz

betűt kell írni, ezek a pótló betűk, mert jelszót adnak, de meg nem való-

ban közölni fog, is a nevét a többi is kap a szerkesz-

levelezőlapra írva címére.

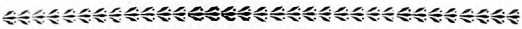
g.

ésügyi miniszter-mlőtermelő gaz-llian Béla föld-ka komlótermé-értékesítésének közt Petrová-vásárok engedé-öltségen komló-egesvári komló-ítási kedvezmé-tijelentette, hogy bocsátkozhatik tárgyalásba, ha komló minősé-

naarak.

érmegyei 8.65
0 Lácskai 8.75

Zab: 5.45 kor.
emelkedtek.

Advertisement for Nagy Nep. János, an artist and goldsmith. It includes a list of prices for various items like 'Köszvény-balzsamot' and 'Salcilyl'.

Szt Antal tiszteletére

kiadóhivatalunkban kaphatók: alkalmas ajándéktárgyak. Szent Antal Toulonban és a szegények kenyere. Epületes érdekes olvasókönyv. Irtá Buday Aladár. Hat szép képpel, vászonkötésben, aranyozással. Ára 2 korona. Szent Antal képe a kiseddél. Finom köráraj. Fliesz Rezsőtől. 50x66 cm. Ára 1 korona 60 fillér. Pádúai Szent Antal kis rózsafüzére vagyis 13 könyörgés a segítés kieszközlésére. Csinos kis füzetke, képpel. Ára 10 fillér. Nyolcz zsoltár Pádúai Szent Antalhoz és könyörgések, képpel. Ára 10 fillér.

Szamos elismerő bizonyítvány!

Behozatal Hugó Veit Jung Kivitel TRIEST. Szállítás, postabér és vámmentesen. A legjobb kávé 5 kilógramm 12.—, 14.—, 15.— és 16.— korona. Thea 1 kiló 4.90, 6.—, 8.—, 10.— és 12.— korona. Tábla-olaj 1 kis hordó körülbelül 30 liter, 25 kiló 25 kor. Bor 1 kis hordó (körülbelül 30 liter) dalmáciai, isztriai, olasz (Brindisi) vagy fehér legjobb minőségű bor 18-tól 20 koronáig. Az összes árak jóságáról és valóságáról kezességét vállalunk. A legfigyelmesebb és azonnali kiszolgálás. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FOGAK (Teeth) advertisement. It describes dental services and the use of 'Disznópor' (pig powder) for dental hygiene.

Large advertisement for 'Sertésvész elleni óv- és hizlalóport' (Pig disease prevention and fattening powder). It features two images of pigs and detailed text about the product's benefits and usage.

A huszadik század csodája

a Hübner Pádruai Szt Antal balszamának gyógyereje.

A következő betegségekben egy szennvedő se mulasztassa el e kiténő gyógyszer használatát. Mindennemű gyomorbajok, alhasi bántalmak, női bajok, vese- és májbajok, szívdobogás, nyavalyatörés, fejfájás és hideglelés.

4 korsó elhasználása után a teljes gyógyulás beáll!

A gyógyszer kőkorszokban van, egy korsó ára 1 korona 20 fillér, négy korsó megrendelésnél ingyen csomagolás és postaköltség. Minden korsónál a szigorú használati utasítás mellékelve van.

Egyedül kapható a feltaláló

HÜBNER JÓZSEF gyógyszerésznél
BAJA, JÓKAI-UTCA.

TÖRV. VÉDVE.

Óvja az egészségét!

Ezennel több kiváló orvos ajánlja!

KRISTALY
ASVANYVIZ

Agjegyzés kívánatra mindenková díjmentesen kúrálnak. - Vidékre 25 vagy 50 üvegre lélek a fuvardíjat oda és az üres üvegeket vissza küldi a

SZ. LUKÁCSFURDÓ, KUTYAI-ALAJ, BUDAPEST.

Hajfiatalító

eddig utólérhetetlen szer, mely az ősz hajnak néhány nap alatt visszaadja eredeti színét és fényét, megszünteti a korpaképződést és hajkihullást, nem festőszer, nem piszkít, lemosni nem lehet. Negyedliteres üveg ára 3 korona. Főp György-nél Budapest, Baross-utca 15. sz. és Török József gyógyszerárában, Király-utca 12.

30 napi próbára

küldök mindenkinek egy valódi szabadalmazott Böhnel-rendszerű Roskopf-horgony-órát és kötelezem magamat azt 30 napon belül visszavenni és az árat levonás nélküli megküldeni.

A valódi Böhnel-rendszerű horgony

Roskopf Patent-óra

mágneselemes és másodperczmutató

Csak
2,50 frt.
tokban,
lánczsal és
emlékkel
együtt.

szabályozható erős 36 óráig járó horgony szerkezettel nyitható fekete acél vagy nickel tokban, patent email-számlappal (nem papír) nagy ellenálló képességgel, az egyedül pontosan járó strapaciz óra vagy szolgálati óra, mely mindenkinek ajánlható. Minden órához egy védőtok,

szép nikellénc, ugrógyűrű karabineri és egy örök emlék jár. Mindez csak 2 frt 50 kr. 3 darab 6.75 frt. 6 db 12 frt. Az óra ő felsége a király, X. Pius pápa, vagy szép vadász és tájkép 30 krajczárral több. Jó járásért 3 évre írásbeli jótállás. Szétküldi utánvétellel az

I. Böhnel Roskopf órágyári raktár

MAX BOHNEL órás,

BÉCS, IV., MARGARETHENSTRASSE 48. SZAM.

Ac. és k. állami és vasuti hivatalnokok szállítója.

Legnagyobb és legrégebb cég, alapítva 1840-ben.

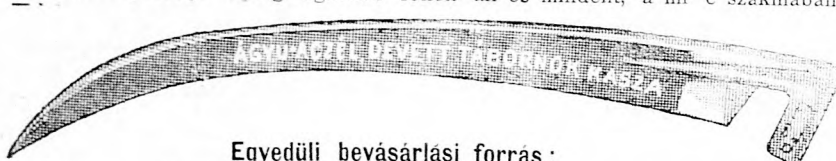
Kitüntette Páris 1904. Grand Prix és nagy aranyérem.

O V Á S.

A sokoldalú kérdésközdésre van szerencsém válaszolni, hogy egyedül nálam van a valódi Böhnel-rendszerű Roskopf-patent-horgonyórának gyári raktára és én hirdetem azokat legrégebb ide óta. Am az én hirdetésemnél mindenféle cizmek utánozzák és hazug módon ordinare pléh-órákat ajánlanak, melyet semmiféle órás nem tud megindítani. Kérem tehát, tessék a névre „Max Böhnel órás” ügyelni. Minden értékteleen utánzatot tessék határozottan visszautasítani.

A legjobb kasza a világon a „Dewett tábornok ágyuaczel-kasza,”

mely a legnemesebb érezekből vegyített különleges ágyu-aczélból van készítve és oly műszaki értelemmel kétszeresen edzve, hogy az ellenálló képessége a legmagasabb fokon áll és mindent, a mi e szakmában létezik, tulszárnyal. A kaszák ily rendszerű készítési módja a gyár sajátja és vegyészeti titka, melynek következtében a kasza könnyű sulya, tartósága és vágóképessége bámulatos.

Egyedüli bevásárlási forrás:

SOHR PÁL, SZILL (SOMOGYMEGYE) 18. SZAM.

kihez „Dewett tábornok-kaszákra” vonatkozó mindennemű levelezés vagy megrendelés intézendő.

A „Dewett tábornok 65 70 75 80 85 90 95 100 110 cm ágyuaczel-kasza” árai: frt —95 kr. 1 frt. 1 frt. 05 1 frt. 10 1 frt. 15 1 frt. 20 1 frt. 25 1 frt. 30 1 frt. 50

5 db megrendelésnél a postaköltséget a cég fizeti. 10 db megrendelésnél a postaköltséget is fizeti és egy kaszát ingyen küld. Minden „Dewett tábornok ágyu-aczel kaszaért” jótállás vállaltatik és a meg nem felelő kasza díjmentesen egy új kaszaért lesz kicserélve (de tapasztalatból tudjuk, hogy ezer közt egy rossz sines). Fontos újdonság! Szabadalmazott kaszaszorító kulcsal 20 krajczár. „Diadal”-kaszakapáló készülék üllő és kalapács, párban 85 krajczár. Amergaui kaszakó a legjobb fenőkö a világon 20 krajczár.

Megrendelés-gyűjtőknek külön árkedvezmény.

A „Dewett tábornok ágyuaczel-kaszával” 250-300 lépésig lehet egyszeri fenéssel kaszálni, egyszeri kalapálás napokig kitart. A „Dewett tábornok ágyuaczel-kasza egy rendes neves cégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

kaszás ember kezéhez van igazítva, kikalapálva és kipróbálva jótállás mellett lesz elszállítva. Azért addig senki kaszát ne vásároljon és ne rendeljen senkitől, míg fenti hír Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelezőlapon.

Gyémánt-aczel borotva 3 évi jótállással 1 forint 50 kr. Értékes borotvatartó ingyen.